

Poslijediplomski specijalistički studij Javno pravo i javna uprava

Osnovne informacije

Poslijediplomski doktorski i specijalistički studij Javno pravo i javna uprava

Adresa studija:

Pravni fakultet u Zagrebu
Poslijediplomski studij javno pravo i javna uprava
10000 Zagreb
Ćirilometodska 4

Informacije o studiju:

Voditelj poslijediplomskog studija
Prof.dr.sc. Dragan Medvedović
Pravni fakultet
10000 Zagreb
Ćirilometodska 4
soba 25
tel: 01/48-95-625
e-mail: dragan.medvedovic@zg.htnet.hr

Tajnica poslijediplomskog studija:

Dr.sc. Gordana Marčetić
Pravni fakultet
10000 Zagreb
Ćirilometodska 4
soba 26
tel: 01/48-95-626
e-mail: gordana-marctic@net.hr

Studij se organizira kao poslijediplomski doktorski i poslijediplomski specijalistički studij javnog prava i javne uprave. Doktorski studij javnog prava i javne uprave organizira se kao trogodišnji studij i traje 6 (šest) semestara. Doktorski studij završava izradom i obranom doktorske disertacije kojom student stječe akademski stupanj doktora znanosti (dr.sc.).

Specijalistički studij traje dvije akademske godine odnosno 4 (četiri) semestra, a završava izradom i obranom magistarskog rada nakon kojeg se stječe zvanje specijalista javnog prava i javne uprave.

Doktorski i specijalistički studij javnog prava i javne uprave sadržajno su u velikoj mjeri kompatibilni. To omogućava studentima da tijekom studija promijene svoj prvotni izbor te da s doktorskog studija prijeđu na specijalistički, odnosno, uz ispunjenje određenih obveza, prijeđu sa specijalističkog na doktorski studij.

Uvjeti za upis:

Na doktorski i specijalistički studij mogu se upisati diplomirani pravnici, ali se može odobriti

upis i diplomiranim politolozima pod uvjetom da tijekom studija polože određene sadržaje iz temeljnih predmeta u vidu proširenog ispita iz tri obvezna kolegija u I. semestru studija. Kandidati moraju imati znanje jednog od svjetskih jezika u mjeri da se mogu služiti literaturom na tom jeziku. Prednost pri upisu imaju kandidati koji su na dodiplomskom studiju ostvarili najmanje prosječnu ocjenu na ispitima 3,5.

Natječaj:

Natječaj za upis objavljuje se u dnevnom tisku i na oglasnoj ploči Fakulteta.

Dokumenti koji se prilažu molbi za upis:

1. Životopis,
2. Domovnica,
3. Izvod iz matične knjige rođenih,
4. Diploma,
5. Svjedodžba fakulteta s prijepisom ocjena,
6. Potvrda ili izjava o poznavanju stranog jezika kojim se kandidat koristi,
7. Potvrda o plaćenju školarini.

Školarina:

Troškovi školarine za jedan semestar studija iznosi 7.350,00 (slovima: sedamtisućatristopedeset) kuna, odnosno u kunsjoj protuvrijednosti od 1.000 € po semestru. U cijenu je uključena nastava: predavanja, seminari, konzultacije, mentorski rad, ocjena seminarskih radova te završnog rada - doktorskog ili magistarskog rada. Troškove snose institucije u kojima su studenti zaposleni ili studenti osobno.

Bolonjski program i ECTS bodovi

Novi program poslijediplomskog doktorskog i specijalističkog studija Javno pravo i javna uprava prilagođen je europskim standardima i transformiran sukladno tzv. bolonjskom procesu. Prva generacija studenata koja će se obrazovati prema tom programu započinje u akademskoj godini 2006/2007.

U I, II i III semestru Studija polaznici upisuju po tri obvezna kolegija i dva izborna kolegija, a svaki od njih vrednuje se s 5 ECTS bodova. Studenti su dužni izraditi seminarski rad iz jednog kolegija, koji se izvodi u odnosnom semestru, prema vlastitom izboru (koji se vrednuje 5 ECTS bodova ako je pozitivno ocijenjen). Ukupno se stječe 30 ECTS bodova kroz jedan semestar.

U IV semestru studenti polažu zaostale ispite i pišu i objavljuju znanstvene radove kao uvjet za doktorski studij. Za svaki od objavljenih radova stječe se 15 ECTS bodova, tj. ukupno 30 ECTS bodova. Za upis u V semestar potrebno je ostvariti 120 ECTS bodova iz prve dvije godine studija.

U V semestru (doktorski studij) studenti upisuju četiri kolegija po svojem izboru, koji se boduju sa 7,5 ECTS bodova.

U VI semestru studenti se pripremaju i polažu zaostale ispite te izrađuju zaostale seminarske radove, provode istraživanja i u konzultaciji s mentorom izrađuju doktorsku disertaciju. Nastavnici i suradnici

Nastavu prema nastavnom programu izvode nastavnici Pravnog fakulteta u Zagrebu te

nastavnici - vanjski suradnici s drugih institucija:

1. Prof.dr.sc. Hrvoje Arbutina (srijeda 12,30 sati ĆMT 4, soba 9, prizemno)
2. Prof.dr.sc. Gojko Bežovan (utorak od 10 do 12 sati, Nazorova 51, soba 8/I)
3. Prof.dr.sc. Dalibor Čepulo (četvrtak od 12 sati ĆMT 4, soba 33/I)
4. Prof.dr.sc. Stjepan Ivanišević (prema dogovoru)
5. Doc.dr.sc. Mario Jelušić (četvrtak u 10,30 sati TMT 3, soba 11/I)
6. Prof.dr.sc. Ivan Koprić (petak od 12,30 do 14,30 sati ĆMT 4, soba 29/I)
7. Prof.dr.sc. Biljana Kostadinov (četvrtak u 11 sati TMT 3, soba 14/I)
8. Dr.sc. Gordana Marčetić (četvrtak od 12 do 14 sati, ĆMT 4, soba 26/I)
9. Prof.dr.sc. Dragan Medvedović
10. Prof.dr.sc. Jasna Omejec (ponedjeljak u 8 sati, ĆMT 4, 4895-610)
11. Prof.dr.sc. Ivan Padjen (prema dogovoru na Fakultetu političkih znanosti, Lepušićeva 6)
12. Prof.dr.sc. Željko Pavić (četvrtak od 12 do 14 sati, ĆMT 4, soba 32/I)
13. Prof.dr.sc. Stanko Petković (prema dogovoru, tel. 4635-118 - nazvati u ranim jutarnjim satima)
14. Doc.dr.sc. Robert Podolnjak (srijeda u 10,30 sati TMT 3, soba 10/I)
15. Prof.dr.sc. Željko Potočnjak (petak u 10 sati, TMT 14, soba 45/II)
16. Prof.dr.sc. Vlado Puljiz (utorak od 13 do 14 sati, Nazorova 51, soba 11/I)
17. Akademik Eugen Pusić (ponedjeljak u 11 sati, Kovačićeva 5, HAZU, na tel. 4817 832)
18. Prof.dr.sc. Milan Ramljak (prema dogovoru)
19. Prof.dr.sc. Branko Smerdel (srijeda u 10 sati TMT 3, soba 15/I)
20. Prof.dr.sc. Smiljko Sokol (ponedjeljak u 9 sati TMT 3, soba 13/I)
21. Prof.dr.sc. Jure Šimović (srijeda u 12 sati, ĆMT 4, soba 6 prizemno)
22. Prof.dr.sc. Siniša Zrinščak (utorak od 10 do 12 sati, Nazorova 51, soba 9/I)

Pored nastavnika Pravnog fakulteta u Zagrebu i Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu u nastavi se angažiraju, prema financijskim mogućnostima studija, nastavnici drugih fakulteta u zemlji i inozemstvu na obradi tema koje su njihova specijalnost.

LEGENDA:

TMT 14 - Trg maršala Tita 14

TMT 3 - Trg maršala Tita 3

ĆMT 4 - Ćirilometodska 4

PRAVNI FAKULTET U ZAGREBU

Poslijediplomski specijalistički / doktorski studij Javno pravo i javna uprava

RASPORED PREDAVANJA

Akademska godina 2006/07

I. semestar – Ćirilometodska 4, dvorana V., prizemno u 16,00 sati

I. tjedan

5.2.2007., ponedjeljak - Modernizacija i europeizacija hrvatske javne uprave (Pavić-Koprić), 4 nastavna sata;

6.2.2007., utorak - Poredbeno ustavno pravo i političke institucije I. – Suvremeni ustavni sustavi (Smerdel-Sokol-Kostadinov-Jelušić), 4 nastavna sata;

7.2.2007., srijeda - Modernizacija i europeizacija hrvatske javne uprave (Pavić-Koprić), 4 nastavna sata;

8.2.2007., četvrtak - Poredbeno ustavno pravo i političke institucije I. – Suvremeni ustavni sustavi (Smerdel-Sokol-Kostadinov-Jelušić), 4 nastavna sata;

9.2.2007., petak - Izborni kolegiji.

II. tjedan

26.2.2007., ponedjeljak - Akti uprave u hrvatskom i poredbenom pravu (Medvedović-Omejec); 4 nastavna sata;

27.2.2007., utorak - Poredbeno ustavno pravo i političke institucije I. – Suvremeni ustavni

sustavi (Smerdel-Sokol-Kostadinov-Jelušić), 4 nastavna sata;

28.2.2007., srijeda - Akti uprave u hrvatskom i poredbenom pravu (Medvedović-Omejec); 4 nastavna sata;

1.3.2007., četvrtak - Poredbeno ustavno pravo i političke institucije I. – Suvremeni ustavni sustavi (Smerdel-Sokol-Kostadinov-Jelušić), 3 nastavna sata;

2.3.2007., petak – Izborni kolegiji.

III. tjedan

19.3.2007., ponedjeljak - Modernizacija i europeizacija hrvatske javne uprave (Pavić-Koprić), 4 nastavna sata;

20.3.2007., utorak - Akti uprave u hrvatskom i poredbenom pravu (Medvedović-Omejec); 4 nastavna sata;

21.3.2007., srijeda - Modernizacija i europeizacija hrvatske javne uprave (Pavić-Koprić), 3 nastavna sata;

22.3.2007., četvrtak - Akti uprave u hrvatskom i poredbenom pravu (Medvedović-Omejec); 3 nastavna sata;

23.3.2007., petak – Izborni kolegiji.

Napomena: Studenti su dužni upisati tri obvezna kolegija i dva izborna kolegija. Svaki kolegij (obvezni i izborni) u I. semestru održava se u okviru 15 sati predavanja i vrijedi 5 ECTS bodova. Studenti su obvezni izraditi seminarski rad iz jednog kolegija po vlastitom izboru koji se vrednuje s 5 ECTS bodova ako je pozitivno ocijenjen. Ukupno se stječe 30 ECTS bodova kroz jedan semestar.

PROGRAM POSLIJEDIPLOMSKOG SPECIJALISTIČKOG STUDIJA JAVNOG PRAVA I JAVNE UPRAVE

1. UVOD

Studij se ustrojava kako bi se diplomiranim pravnicima omogućilo produblјivanje znanja iz znanstvenih disciplina iz područja javnog prava i javne uprave (ustavnog prava, upravnog prava, upravne znanosti, radnog prava, teorije prava, te disciplina iz srodnih područja (financijskog prava, povijesti države i prava te socijalne politike, javnog menadžmenta itd.) Praktične potrebe ukazuju na potrebu specijalizacije diplomiranih pravnikā (u budeuće magistara prava) u određenim područjima, To je s jedne strane uvjetovano sve širim i intenzivnijim pravnim reguliranjem različitih aspekata društvenog života i europeizacijom prava a s druge strane, potrebom intenziviranja suradnje praktičara iz različitih pravnih

područja od kojih se traže specijalistička znanja.

Znanost javnog prava i javne uprave danas se više ne zadržava samo na osnovnim disciplinama javnog prava (ustavno pravo, upravno pravo, radno pravo) i javne uprave (upravna znanost), već postoje raznolike nove, s njima povezane pravne i nepravne discipline koja zahtijevaju nova znanja i nove specijalizacije .

Kako je primjena posebnih, specijaliziranih znanja usko povezana s praksom, otvaranje ovog Studija pomoglo bi polaznicima da u neposrednoj primjeni stečenih znanja kvalitetnije i efikasnije rješavaju složene zadaće koja se pojavljuje u njihovom radu, prvenstveno u javnom a djelomice i u privatnom sektoru.

Stjecanje produbljenih znanja na Studiju ponajprije je namijenjeno diplomiranim pravnicima (u buduće magistrima prava), koji rade u tijelima državne uprave, drugim državnim tijelima, tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave, državnim agencijama, javnim ustanovama, drugim pravnim osobama s javnim ovlastima, pravosuđu (osobito Upravnom sudu), državnim odvjetnicima i odvjetnicima, ali i pravnicima koji rade u gospodarstvu. Ovaj Studij bit će posebice zanimljiv za pravnike koji rade ili žele raditi na poslovima vezanim uz primjenu prava EU u Hrvatskoj odnosno prilagodbu hrvatskog prava pravnom sustavu EU. Iskustva predlagača Studija su velika, budući da je sličan je Studij (Poslijediplomski pravni studij upravno-političkog smjera) ustrojen još 1961. i od onda se kontinuirano izvodi, dakle preko 40 godina, uz odgovarajuće inovacije u kolegijima i njihovom sadržaju.

U ovom studiju polaznicima se nudi stjecanje stručnog znanja iz niza pravnih i nepravničkih disciplina. To su u osnovi praktična znanja, no, kako su pitanja prakse u pravilu tijesno povezana s teorijskim osnovama i načelima pojedinih pravnih instituta (i pravnih grana), to je potrebno polaznicima pružiti i određenu razinu znanstvenog pristupa. To je ujedno i prednost ovako koncipiranog Studija, budući da se polaznicima omogućuje da nakon obavljenih obveza predviđenih za ovaj Studij, nastave svoj studiju doktorskom Studiju koji omogućuje dodatna znanja i produbljenje teorijskih pristupa odnosnim pravnim institutima. Procjena polaznika o nastavku dokorskog Studija ovisit će o tome da li će pravni stručnjaci ocijeniti da su im specijalistička znanja stečena na Studiju i znanstvene spoznaje koje su na njemu stekli, dali dovoljnu osnovu za nastavak znanstvenog izučavanja tog područja prava, te nastavak znanstvenog usavršavanja na poslijediplomskom doktorskom Studiju.

I. 2. OPĆI DIO

Naziv Studija jest Poslijediplomski specijalistički studij javnog prava i javne uprave

Nositelj Studija je Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, koji ga i izvodi.

Trajanje Studija je dvogodišnje, odnosno tri semestra predavanja i četvrti semestar namijenjen polaganju ispita, pisanju seminarskih radova i pisanju završnog rada.

Uvjet za upis Studija jest završen pravni studij (diplomirani pravnik odnosno magistar prava). Naime, specijalistička znanja koja će se stjecati na Studiju pretpostavljaju poznavanje osnovnih znanja iz teorije prava i države, povijesti prava, ustavnog prava, upravne znanosti, upravnog prava, procesnih prava i sl., a koje pravnici stječu tijekom dodiplomskog studija.

Kompetencije koje polaznici stječu završetkom Studija odnose se ponajprije na specijalistička znanja o praktičnim aspektima pravnih instituta koji se izučavaju tijekom Studija. U osnovi, specijalistički studij ponudit će polaznicima specijalizirana znanja u okviru djelatnosti javne uprave u širem smislu, a koja se temelje na suvremenim europskim tendencijama.

Akademski naziv po završetku Studija jest magistar specijalist prava (mag. spec. iur.)

I. 3. OPIS PROGRAMA

U prvom, drugom i trećem semestru Studija polaznici upisuju po tri obvezna kolegija i dva izborna, koji su jednosemestralni, a svaki od njih vrednuje se sa 5 ECTS bodova. Studenti su u obvezi izraditi seminarski rad iz jednog kolegija koji se izvodi u odnosnom semestru, a prema vlastitom izboru (koji se vrednuje kad je pozitivno ocijenjen s 5 ECTS bodova). Ukupno se stječe 30 ECTS bodova kroz jedan semestar.

I semestar

Obvezni kolegiji

Poredbeno ustavno pravo i političke institucije I – Suvremeni ustavni sustavi (5 ECTS)

Državna uprava (5 ECTS)

Institucije upravnog prava (5 ECTS)

Izborni sadržaj (seminarski rad) (5 ECTS)

Izborni kolegiji (10 ECTS - student upisuje 2 kolegija)

Metodologije istraživanja društvenih pojava - odabrane metode i tehnike (5 ECTS)

Ustrojstvo i odgovornost vlasti: parlamentarni i predsjednički sustav (5 ECTS)

Europski upravni prostor (5 ECTS)

E-uprava (5 ECTS)

Načela europskog upravnog prava (5 ECTS)

II semestar

Obvezni kolegiji

Poredbeno ustavno pravo i političke institucije II – Stvaranje modernih ustava i tranzicija (5 ECTS)

Lokalna samouprava (5 ECTS)

Upravno procesno pravo (5 ECTS)

Izborni sadržaj (seminarski rad) (5 ECTS)

Izborni kolegiji (10 ECTS - student upisuje 2 kolegija)

Ustavno sudovanje – Zaštita ustavnosti i zakonitosti u RH i svijetu (5 ECTS)

Suvremene upravne doktrine (5 ECTS)

Upravljanje procesom decentralizacije (5 ECTS)

Financiranje javne uprave (5 ECTS)

Primjena Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda u radu državne i javne uprave (5 ECTS)

Državlansko pravo (5 ECTS)

Prava izražavanja u Republici Hrvatskoj (5 ECTS)

Sustavi socijalne sigurnosti (5 ECTS)

III semestar

Obvezni kolegiji

Poredbeno ustavno pravo i političke institucije III – Ustavnost i ljudska prava u stanjima krize (5 ECTS)

Službenički sustav (5 ECTS)
Sudska kontrola uprave (5 ECTS)
Izborni sadržaj (seminarski rad) (5 ECTS)

Izborni kolegiji (10 ECTS - student upisuje 2 kolegija)
Izbori i izborni sustavi (5 ECTS)
Javne službe (5 ECTS)
Javnopravni položaj stranaca (5 ECTS)
Posebni upravni postupci (5 ECTS)
Radni odnosi državnih i javnih službenika (5 ECTS)
Izrada pravnih propisa u državnoj upravi (5 ECTS)
Civilno društvo (5 ECTS)

Studenti upisuju četvrti semestar u kojem polažu zaostale ispite, odabiru temu završnog rada i pišu završni rad, čijom se obranom stječe 30 ECTS.

U prilogu se dostavlja nastavni plan i program svakog kolegija, uz naznaku imena voditelja i suradnika u nastavi, te potrebnu literaturu za izučavanje i polaganje ispita.

Struktura Studija, ritam studiranja i obveze polaznika su sljedeće:

Svi ispiti se polažu kao usmeni, a uredno pohađanje nastave se ovjerava u indeksu.

Izrada seminarskog rada, odnosno njegova pozitivna ocjena uvjet je za polaganje ispita iz tog predmeta.

Uvjet za upis studenata u viši semestar Studija jest da su prethodni semestri upisani, odslušani i testirani.

Studentu koji prekine Studij može se na njegov pisani obrazloženi zahtjev, odobriti nastavak Studija ako je do prekida došlo iz opravdanih razloga. U tom slučaju, voditelj specijalističkog studija odobrava nastavak Studija u smislu upisa predmeta (tj. semestra) koje polaznik nije odslušao. Nastavu polaznik sluša, te ispite polaže prema programu koji je na snazi u vrijeme održavanja nastave koju je nastavio slušati.

Studentu koji je apsolvirao Studij, ali ga nije završio izradom i obranom završnog rada, na njegov se zahtjev izdaje potvrđnica o apsolviranju studijskog programa. U potvrđnicu se unose podaci o odslušanim i položenim ispitima i ocijenjenim seminarskim radovima.

Nakon svih položenih ispita, polaznik može podnijeti zahtjev za odobrenje teme završnog rada. Pisani zahtjev sadrži naziv teme, njezin sadržaj i kratko obrazloženje. Uz odobrenje teme studentu se određuje i mentor. Pozitivno ocijenjeni završni rad student je dužan obraniti pred povjerenstvom sastavljenim od nastavnika na Studiju. Studij završava obranom pozitivno ocijenjenog završnog rada.

Najdulje trajanje Studija je najviše četiri godine, računajući od početka nastave u prvom semestru Studija koji je student upisao. Studij se može produžiti, ako za to postoje opravdani razlozi, a na temelju pisanog obrazloženog zahtjeva studenta.

I. 4. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA

Studij se izvodi u prostorijama Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Nastavna pomagala potrebna za izvođenje nastave već postoje na Fakultetu. Za izučavanje stručne i znanstvene literature, polaznicima stoji na raspolaganju bibliotečni fond Fakulteta kao najveći bibliotečni pravni korpus u RH, a isto tako i elektronska baza podataka.

Nastavu će izvoditi sljedeći nastavnici:
akademik Eugen Pusić

prof. dr. sc. Gojko Bežovan
prof. dr. sc. Dalibor Čepulo
prof. dr. sc. Ivan Koprić
prof. dr. sc. Dragan Medvedović
prof. dr. sc. Jasna Omejec
prof. dr. sc. Ivan Pađen
prof. dr. sc. Željko Pavić
prof. dr. sc. Stanko Petković
prof. dr. sc. Vlado Puljiz
prof. dr. sc. Željko Potočnjak
prof. dr. sc. Branko Smerdel
prof. dr. sc. Smiljko Sokol
prof. dr. sc. Jure Šimović
prof. dr. sc. Siniša Zrinščak

Nastavnici na Studiju potencijalni su mentori za izradu završnog rada.

Optimalni broj upisanih studenata jest 30, no moguće je nastavu održati i za drugi broj studenata.

Procjena je da će ukupni troškovi Studija po studentu iznositi 5.500.- kuna po semestru.

Kvaliteta i uspješnost izvedbe studijskog programa prati se redovitim evidencijama održane nastave, pohađanja nastave, položenih ispita, predanih i ocijenjenih seminarskih radova, te anonimnim anketama polaznika nakon odslušanog semestra o uspješnosti Studija.

I SEMESTAR:

OBVEZNI KOLEGIJI

POREDBENO USTAVNO PRAVO I POLITIČKE INSTITUCIJE I.
SUVREMENI USTAVNI SUSTAVI

A/ Voditelj kolegija: Prof.dr.sc. Branko Smerdel

Nastavnik: Prof.dr.sc. Smiljko Sokol

B/ Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

C/ Sadržaj predmeta:

Izučavat će se ustavne institucije suvremenih političkih sustava, s posebnim naglaskom na njihov utjecaj na procese demokratske tranzicije nedemokratskih političkih sustava. Težište je na komparativnom izučavanju razvoja i promjena suvremenih ustavnih institucija, te njihovog zbiljskog djelovanja u demokratskim zemljama Europe I Sjeverne Amerike i njihovom razvitku u Hrvatskoj.

D/ Suradnici u nastavi: Prof.dr.sc. Biljana Kostadinov

Doc.dr.sc. Mario Jelušić

E/ Literatura:

1. Obvezna:

SMERDEL: Ustavnost, vlast i odgovornost, hrestomatija, u tisku

SOKOL-SMERDEL: Ustavno pravo, Informativ, Zagreb 1998.

A. BAČIĆ: Hrvatska i izazovi konstitucionalizma, Split 2001.

2. Dopunska:

F.GRAD, I. KRISTAN, A. PERENIČ: Primerjalno ustavno pravo, Ljubljana 2004.

A.M.MAVČIČ: Primerjalno ustavno pravo: pravo človekovih pravic, Ljubljana 2002.

A.BAČIĆ: Komentar Ustava Republike Hrvatske, Split 2002.

M.KALDOR and I. VEJVODA: Democratization in Central and Eastern Europe, London 2002.

R.HAGUE, M.HARROP, S.BRESLIN: Komparativna politika i vladavina, FPZ 2001.

G.SARTORI: Comparative Constitutional Engineering, New York, 1998.

F/ Način provjere znanja:

Esej od 20-30 stranica i usmena obrana na seminaru, odnosno usmeni ispit.

DRŽAVNA UPRAVA

Nositelji predmeta: prof. dr. sc. Ivan Koprić i prof. dr. sc. Željko Pavić

Suradnica: dr. sc. Gordana Marčetić

Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

A. Okvirni sadržaj – program predmeta

1. Temeljna pitanja državne uprave

Teritorijalni upravni sustav. Državna uprava kao sustav – elementi i unutarnji odnosi u sustavu. Suvremeni upravni razvoj: samostalne izvršne agencije, nezavisna regulacijska tijela, i druge institucionalne inovacije. Oblici privatizacije dijelova državne uprave. Promjene odnosa u upravnim sustavima: jačanje institucija za oblikovanje javnih politika (policijске institucije), osamostaljenje izvršnih dijelova, jačanje koordinacije, prijelaz naglaska od struktura prema programima. Instrumenti koordinacije (vlada, propisi, financijski, organizacijski, personalni, nadzorni i drugi). Klasifikacija upravnih poslova. Djelokrug i nadležnost. Promjene načina obavljanja upravnih poslova. Promjene u pogledu upravnog osoblja: od personalne administracije prema menadžmentu ljudskih potencijala. Relevantna okolina državne uprave: politički sustav, društvena okolina, građani, međunarodne organizacije. Politički utjecaj na državnu upravu i politički nadzor državne uprave. Ostali oblici nadzora državne uprave. Razvoj odnosa građana i uprave. Utjecaj međunarodnih organizacija i upravnih procesa na mijenjanje nacionalnih upravnih sustava.

2. Državna uprava u Hrvatskoj

Utjecaj Sabora na upravu. Ovlasti predsjednika Republike u odnosu na državnu upravu. Vlada kao političko i pravno vodstvo državne uprave. Središte vlade kao koordinativni centar državne uprave: tajništvo vlade i ostale institucije središta vlade. Središnja državna uprava: ministarstva, tzv. državne upravne organizacije, središnji državni uredi. Lokalni organi državne uprave (dekoncentrirana državna uprava): uredi državne uprave u županijama, područne jedinice tijela središnje državne uprave. Izvršne agencije. Nezavisna regulacijska tijela. Odnosi u sustavu državne uprave. Poslovi državne uprave i načini njihovog obavljanja.

Horizontalna i vertikalna koordinacija u sustavu hrvatske državne uprave. Hrvatsko upravno osoblje. Državni službenici, dužnosnici i namještenici. Odnos službenika prema građanima. Nadzor nad hrvatskom državnom upravom (politički nadzor, pučki pravobranitelj, upravni i inspekcijски nadzor, sudski nadzor). Karakteristike hrvatske uprave. Razvoj hrvatske uprave nakon 1990.

3. Modernizacija i europeizacija hrvatske uprave

Cilj reforme. Europski upravni standardi. Načela i usmjerenja reforme. Područja, komponente i mjere modernizacijske reforme. Provedba reforme. Dosadašnja reformska iskustva. Poticaji i ograničenja.

B. Opća i posebna znanja koja se stječu navedenim predmetom

Opća znanja odnose se ponajprije na temeljna pitanja sustava državne uprave, način njihovog organizacijsko-pravnog uređenja u Hrvatskoj, kao i temeljna pitanja modernizacije hrvatske državne uprave.

Posebna znanja tiču se specifičnih problema državne uprave, detalja organizacije hrvatske državne uprave, poslova državne uprave i mjera modernizacije hrvatske državne uprave. Student stječe vještine participiranja u oblikovanju upravnih reformi.

C. Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara, individualnog rada sa studentima na konzultacijama, grupnim diskusijama te u obliku mentorskog rada. U okviru mentorskog rada posebno se provode normativna i empirijska istraživanja pojedinih upravnih organizacija te pojedinih aspekata i metoda upravnog djelovanja.

Provjera znanja vrši se putem ocjene angažmana studenata, rezultata grupnih diskusija te usmenog ispita.

D. Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Javna uprava - nastavni materijali, Zagreb, 2006, str. 3-6, 19-43, 137-158, 161-168, 347-391.

Eugen Pusić: Država i državna uprava, Zagreb, 1999, str. 408-418

Ustav RH (čl. 93-113)

Zakon o Vladi RH

Zakon o sustavu državne uprave

E. Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Modernising Government (npr. na: www.archive.official-documents.co.uk).

Nacrt hrvatskog dokumenta Strategija razvitka Republike Hrvatske «Hrvatska u 21. stoljeću – Javna uprava» (Hrvatska javna uprava god. 3, br. 3-4, str. 659-745).

Koprić, Ivan (prir.) (2003) Modernizacija hrvatske uprave. Zagreb: Društveno veleučilište u Zagrebu.

Hayward, Jack, Anand Menon (2003) Governing Europe. Oxford etc.; Oxford University Press.

Farnham, David, Sylvia Horton, John Barlow, Annie Hondeghem (eds.) (1996) New Public Managers in Europe: Public Servants in Transition. Basingstoke i London: MacMillan Press.

Kickert, Walter J. M. (ed.) (1997) Public Management and Administrative Reform in Western Europe. Cheltenham i Northampton: Edward Elgar.

Wimmer, Norbert (2004) Dynamische Verwaltungslehre. Wien, New York: Springer-Verlag.

Henry, Nicholas (1995) Public Administration and Public Affairs. Englewood Cliffs: Prentice

Hall.

Denhardt, Robert B., Barry R. Hammond (eds.) (1992) *Public Administration in Action*. Pacific Grove: Brooks/Cole Publishing Company.

Pusić, Eugen (2002) *Upravljanje u suvremenoj državi*. Zagreb: Društveno veleučilište.

Peters, B. Guy (2001) *The Politics of Bureaucracy*. London: Routledge.

Pennella, Giuseppe (2003) *L'Amministrazione Liberale*. Roma: Formez.

Pierre, Jon (ed.) (2000) *Debating Governance*. Oxford etc.: Oxford University Press.

Lane, Jan-Erik (1997) *Public Sector Reform*. London etc.: SAGE.

F. Način polaganja ispita

Ispit je usmeni.

G. Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta

Praćenje kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta vrši se putem anketnih formulara namijenjenih studentima kojima se ocjenjuje kvaliteta nastave i nastavnika u cjelini, organizacija izvođenja nastave, poticanje interesa kod studenata te relevantnost i kvaliteta dobivenih informacija. Anketa je anonimnog karaktera iako anketirani studenti mogu iznijeti svoja mišljenja i pod punim imenom. U anketi studenti mogu slobodno ocjenjivati izvedbu nastave prema različitim kriterijima koji su predloženi u upitniku, a mogu davati i vlastite komentare na izvedbu nastave. Obrada ankete obavlja se prema standardnim statističkim metodama. Rezultati ankete su strogo povjerljive prirode te se mogu koristiti samo na prethodno utvrđeni način. O izvođenju ankete i interpretiranju podataka dobivenih anketom treba izraditi odgovarajući pravilnik.

Kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta može se pratiti i na druge načine, na primjer, angažiranjem inozemnih kolega koji bi temeljem obuhvatnog pregleda usporedili nastavni program i obavljanje nastave s nastavom na inozemnim sveučilištima, i sl.

INSTITUCIJE UPRAVNOG PRAVA

A/ Voditelj kolegija: prof. dr. sc. Dragan Medvedović

Nastavnik: prof. dr. sc. Jasna Omejec

B/ Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

C/Sadržaj predmeta:

1. Načelo zakonitosti i diskrecijska ocjena u suvremenoj europskoj i hrvatskoj praksi. Objekt načela zakonitosti i diskrecijske ocjene. Tendencije širenja područja primjene načela zakonitosti i sužavanja diskrecionog odlučivanja.
2. Opći akti uprave: podzakonski općenotrativni akti posebnosti u pravnom režimu obzirom na donositelja i predmet regulacije. Akti planiranja, programiranja i sl. Interni opći akti uprave.
3. Pojedinačni akti uprave. Teorija upravnog akta. Upravni akt u zakonodavstvu i upravnoj praksi. Teorija pogrešnosti upravnog akta. Ostali pojedinačni akti uprave: vrste, pravna narav, osnovna obilježja
4. Upravni ugovori odn. ugovori javnog prava,
5. Nadzor zakonitosti rada uprave unutar same uprave (subjekti kontrole, objekt kontrole, kontrolne ovlasti, upravni nadzor)

D/ Suradnik u nastavi: -----

E/ Literatura:

Obvezna:

- Ivančević, V. Institucije upravnog prava, Zagreb, 1983.
Krbek I., Pravo javne uprave, knj. I-III, Zagreb 1960-1962.
Borković I., Upravno pravo, Zagreb, 2002.
Hrestomatija upravnog prava (prip. Medvedović), Zagreb, 2003.
Hartley, T., Temelji prava Europske zajednice: uvod u ustavno i upravno pravo EZ, 2.izd.,Rijeka 2004.

Dopunska (preporučena)- po izboru:

- Ivančević, Teorija administrativnog ugovora u knj. Investicije (ur. A.Goldštajn), Zagreb, 1969,
Borković, I., Upravni ugovori, Zbornik Pravnog fakulteta u Splitu, 30(1993),2;.
Borković, I. Pojam upravnog akta u francuskoj teoriji upravnog prava, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 51(2001), 3,
Aviani, D. Diskrecijska ocjena u pravu nekih država i Europskoj uniji, Zbornik Pravnog fakulteta u Splitu, 35(1998), 1-2,
Medvedović, D., Nadzor izvršne vlasti nad općim aktima jedinica lokalne samouprave - de lege lata i de lege ferenda, Hrvatska javna uprava, br. 1, 2005.
Schwarze, J.,European administrative law, London1992 [i.e. 1995]
Chiti, M., Diritto amministrativo europeo, 2.ed. Milano, 2004.
Laubudère, A. Contrats administratifs, Paris T. 1-3, Paris 1956,
Laubadere, A., Venezia, J.-C.,- Gaudement, Y., Traité de droit administratif, 9. ed.,Paris 1984.,
Richer, L. Les contrats administratifs, Paris, 1991.,
Chapus, R., Droit administratif général, Tom 1., 9 ed. Paris, 1995.,
Moor P., Droit administratif, Berne, 1994.,
Hernu, R., Principe d'égalité et principe de non-discrimination dans la jurisprudence de la Cour de justice des Communautés européennes, Paris, 2003.,
Flammme M.A., Droit administratif, Tom II, Bruxelles, 1989.,
Forges J.M., Droit administratif, Paris, 1991.,
Laubadere, Traité de Droit administratif, Tom II, Paris, 1984.,
Adamovich L.K.-Funk B.-C. Allgemeines Verwaltungsrecht, Wien - NY 1984. i kasnija izd.
Bull H., Allgemeines Verwaltungsrecht, Heidelberg 1993.,
Erichsen H.E. Verwaltungsrecht und Verwaltungsrechtbarkeit,Band I-III, Munchen 1987-1995.,
Knapp B., Grundlagen des Verwaltungrechts, I-II, Basel-Franfurt/Main 1992,
Maurer, Allgemeines Verwaltungsrecht, Munchen, 1992. i kasnija izdanja,
Mayer F. Allgemeines Verwaltungsrecht, Munchen, 1977. i kasnija izdanja,
Wolf-Bachof, Verwaltungsrecht, Band I-III, Munchen 1987-1995.,
Seidel, A., Reimer, E., Möstl, M., Allgemeines Verwaltungsrecht mit Kommunalrecht 2. Aufl. München, 2005.,
Brown - Bell, French administrative law, Oxford, 1998.,
Cane, P., An introduction to administrative law ,3rd ed.,Oxford, 1996.,
Garner-Jones, Administrative law, London-Edinburgh, 1989.,
Wade,W. et. al. Administrative law, Oxford 2004.,
Cassese, S., Istituzioni di diritto amministrativo, Milano, 2004.

F/ Način provjere znanja: usmeno.

IZBORNİ KOLEGIJI

METODOLOGIJE ISTRAŽIVANJA DRUŠTVENIH POJAVA

A. Nositelj predmeta: prof. dr. sc. dr. sc. Stanko Petković

B. Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

C. Sadržaj kolegija

Općenito o instituciji znanosti kao organizaciji društvenog kritičkog iskustva; znanost kao informacijski sistem; određenost znanosti njenim metodama i općim paradigmatima veza među pojavama; kauzalni, funkcionalni i normativni model veza.

Diferencijacije u pojmu pravilnosti djelovanja i događanja; faktična i postulirana pravilnost; empirijske i deduktivne znanosti i njihovi logički modeli.

III. Hipoteza i verifikacija; dijalektika indukcije i dedukcije u postavljanju hipoteze; mogućnost verifikacije, stupanj i opseg verifikacije. Problem relevantnosti verifikacije: valjanost, pouzdanost.

Eksperimentalni plan i opći model verifikacije; neposredni i posredni eksperimentalni plan; problem inverzije vremenske dimenzije eksperimenta *ex post facto*.

Osnovne informacije s multivarijantnim analizama

Analitički postupci

1. Kvantifikacija: Kontinuum, niz, varijabla, povezanost varijabli. Problem usporedivosti i izražavanja diferencijacija; uspostavljanje ekvivalencija. Osnovni postulati u tvorbi mjernih instrumenata u društvenim naukama.
2. Osnovni pojmovi o statističkoj obradi i testiranju; središnje vrijednosti; indeksi raspršenja rezultata; uzroci i pojam osnovnog skupa; testovi značajnosti, razlika među podacima, korelacije.
3. Postupci kvalitativne analize: klasifikacija i deskripcija, postupak specifikacije strukturacije. Indikativna valencija pojedinih obilježja.
4. Prikupljanje podataka: stavovi, uvjerenja, mnijenja. Promatranje, izravno i neizravno, obrada protokola; ponderiranje i rangiranje odgovora te općenito o tvorbi ljestvica i njihovoj upotrebi. Psiho - socijalni indexi.
5. Studije slučaja i kvalitativne tehnike

Istraživački izvještaj i teorijske ekstrapolacije. Relevantnost rezultata za smisloni okvir hipoteze, za znanstvenu paradigmu i opće ideološke premise.

Literatura:

Obvezna literatura:

- Supek, R.: Ispitivanje javnog mišljenja, Zagreb, Školska knjiga, više izdanja.
Milić, V.: Sociološki metod, Nolit, više izdanja (odabrana poglavlja)
Fulgosi: Faktorska analiza, Šk. knjiga, više izdanja (odabrana poglavlja)

Dodatna literatura koja se preporučuje:

- Mužić: Metodologija pedagoškog istraživanja, (više izdanja).
Bober, J.: Stroj, čovjek, društvo, Zagreb, 1970.

Kuhn, T.: Struktura naučnih revolucija, Bgd (više izdanja).
Barker, S. F.: Filozofija matematike, Bgd, 1973.
Popper, K.: Logika naučnog otkrića, Bgd, 1973.
Nagel: Struktura nauke, Bgd, Nolit.
Vuljević, M.: Uvođenje u znanstveni rad, Zagreb, više izdanja.
Žugaj: Osnove znanstvenog i stručnog rada, Samobor, 1989.
Bailey, K. D.: Methods of Social Research, N. York, 1994.
Blalock, H.M.: Causal Models in the Social Sciences, više izdanja
Stouffer, S. A., Gutman, L.: Measurement and Prediction, više izdanja i prijevoda.
Festinger, L., Katz, D.: Research Methods in the Behavioral Sciences, New York, 1953.
Hyman, H. H.: Survey Design and Analyses, Illinois, 1955.
Jahoda - Deutsch - Cook: Research Methods in Social Relations, I. i II, New York, 1951.
Daval, T.: Traite de Psychologie sociale, I, str.120-522, Paris, 1963.
Duverger: Methods de sciences sociales, Paris, više izdanja.
Lazarsfeld, P., Rosenberg, M.: Language of Social Research, Illinois, 1955.
Koenig, R.: Handbuch der empirischen Sozialforschung, I. i II, Stuttgart, 1962. (i novija izdanja)

Provjera znanja: usmeni ispit konzultacije

USTROJSTVO I ODGOVORNOST VLASTI

A/ Voditelj kolegija: Prof.dr.sc. Branko Smerdel
Nastavnik: Prof.dr.sc. Smiljko Sokol

B/ Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

C/ Sadržaj predmeta:

Izučavat će se temeljna pitanja ustrojstva vlasti i njihov utjecaj na političke procese odnosno razvitak političkih sustava. Predmet obuhvaća slijedeće osnovne cjeline: parlamentarni sustav, polupredsjednički sustav, predsjednički sustav, sustav skupštinske vlade: ustavna rješenja i utjecaj na djelotvornost i odgovornost vlasti.

D/ Suradnik u nastavi: Prof.dr.sc. Biljana Kostadinov

E/ Literatura:

1. Obvezna:

SMERDEL: Ustavnost, vlast i odgovornost, hrestomatija, 2005.,u tisku
SOKOL-SMERDEL: Ustavno pravo, Zagreb 1998.
SOKOL-SMERDEL: Organizacija vlasti, Zagreb 1988.
KOSTADINOV: Suvremeni francuski parlamentarizam, Zagreb 2004.

2. Dopunska:

F.GRAD, I. KRISTAN, A. PERENIČ: Primerjalno ustavno pravo, Ljubljana 2004.
A.M.MAVČIČ: Primerjalno ustavno pravo: pravo človekovih pravic, Ljubljana 2002.
A. SAJO: Limiting Government. An Introduction to Constitutionalism, Budimpešta 1999.
OSTROM: Politička teorija složene republike, Zagreb 1989.

F/ Način provjere znanja:

Esej od 20-30 stranica i usmena obrana na seminaru, odnosno usmeni ispit.

EUROPSKI UPRAVNI PROSTOR

Nositelj predmeta - prof. dr. sc. Ivan Koprić i prof. dr. sc. Željko Pavić

Suradnica: dr. sc. Gordana Marčetić

Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

A. Okvirni sadržaj predmeta – nastavni program:

Nastanak i razvoj Europske unije (EU). Institucije EU - struktura i funkcije. Europsko vijeće i Vijeće ministara EU, Europska komisija, Europski sud pravde.

Europska komisija i europska uprava. Europska komisija: sastav, funkcije, ovlasti i akti.

Komitologija. Nezavisne agencije (quangos). Odnos Vijeća i Komisije.

Uloga nacionalne uprave u upravnom aparatu EU: provedba prava EU, provedba javnih politika EU te sudjelovanje u procesima europskog odlučivanja.

Promjene u nacionalnim upravama uslijed europske integracije. Europeizacija.

Europski upravni prostor (EAS) – prostor u nastanku: pojam, teorijska podloga i dileme.

Europske upravne tradicije i modeli – sličnosti i razlike. Europski upravni standardi (standardi u pogledu različitih aspekata uprave i njezinog djelovanja). Uloga Europskog suda pravde u strukturiranju EAS.

Ujednačavanje putem načela dobre uprave (good governance) i koncepta najbolje prakse (best practice). Evaluacija i usporedba (benchmarking). Benchmarking javne uprave temeljem Common Assessment Framework.

Europska integracija i tranzicijske zemlje. Pravne i upravne posljedice priključenja EU i ulaska u EAS. Potrebne upravne reforme.

B. Opća i posebna znanja koja se stječu predmetom, odnosno sposobnosti (kompetencije) koje predmet posebno razvija

Opća znanja odnose se na upoznavanje s institucijama Europske unije i njihovim funkcioniranjem, posebno u tzv. izvršnom odnosno upravnom aspektu, njihovim kompleksnim vezama s nacionalnim upravama i procesima promjene koji se odvijaju u upravama država članica kao posljedica europske integracije.

Posebna znanja odnose se na ulogu nacionalne uprave u upravnom aparatu EU, strukturiranje EAS, europske upravne standarde, načine ujednačavanja uprave, kao i upravne posljedice priključenja EU.

Studenti stječu kompetencije nužne za sudjelovanje u upravnim prilagodbama te za upravljanje procesom priključenja EU.

C. Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara te individualno na konzultacijama. Provjera znanja vrši se ocjenom aktivnosti tijekom nastave, ocjenom izlaganja i kraćih pismenih radnji te putem usmenog ispita.

D. Popis literature potrebne za studij i pripremanje ispita

1. Cardona, F. (2003) Assessing the fulfilment of the Copenhagen criteria in public administrations. SIGMA/OECD
2. Cardona, F. i A. Freibert (2007) The European administrative space and Sigma assessments of EU candidate countries. Hrvatska javna uprava 7:1
3. Komisija Europskih zajednica (2005) Europska vladavina. Bijela knjiga (prijevod). Revija za socijalnu politiku 12:1, str.189-213.
4. Musa, A. (2006) Europski upravni prostor - približavanje nacionalnih uprava. Hrvatska javna uprava 6:1
5. Nizzo, Carlo (2001) 'National public administrations and European integration', Paris: OECD/SIGMA, <http://www1.oecd.org/puma/sigmaweb>
6. SIGMA Papers No.27 (1999) European Principles for Public Administration, Paris: OECD (CCNM/SIGMA/PUMA (99)44/REV1)
7. Šimac, Neven (2002) Europski principi javne uprave. Od vladanja do služenja građanima. Zagreb: Udruga za demokratsko društvo
Vukadinović, R. i L. Čehulić (2005) Politika europskih integracija. Zagreb: Topical Zagreb; (str. 89 - 114, 205 - 219.)

Napomene:

Literatura za pripremanje ispita ista je i za doktorski i za specijalistički studij.

Materijale pod red.br. 1,2,3,5,6. i 8. studenti su dobili na predavanju.

Knjiga N.Šimca pod rednim brojem 7. može se dobiti u Udruzi za demokratsko društvo, Gotovčeva 6, tel. 6310 039.

Bijelu knjigu o europskoj vladavini može se u originalu naći na službenoj internet stranici EU http://ec.europa.eu/governance/white_paper/index_en.htm

E. Popis dopunske literature

Hayward, J., A. Menon (eds.) (2003) *Governing Europe*, Oxford: Oxford University Press.

Commission of the European Communities (2001) *European Governance: A White Paper*, Brussels: COM (2001) 428.

Richardson, Jeremy (ed.) (2004) *European Union: Power and Policy-Making*. London etc: Routledge.

Demmke, Christoph (2002) *Undefined Boundaries and Grey Areas: The Evolving Interaction Between the EU and National Public Services*. Eipascope 2002/2, www.eipa.nl

Hix, Simon (1999) *The Political System of the European Union*, Basingstoke: Palgrave (ili noviji udžbenik na istu temu u vrijeme izvođenja predmeta).

Knill, Christoph (2001) *The Europeanisation of National Administrations*. Cambridge: Cambridge University Press.

Olsen, Johan P. (2003) *Towards a European Administrative Space?*, *Journal of European*

Public Policy 10:4, 506-531.

OECD/SIGMA Papers No.23 (1998) Preparing Public Administrations for the European Administrative Space, Paris: OECD (CCNM/SIGMA/PUMA (98)39).

Kovač, Polona (2003) Evropski upravni prostor – mit ali realnost?, Uprava br. 2.

Pusić, Eugen (2003) Globalne upravne mreže. Poseban otisak iz Rada HAZU 487.

F. Način polaganja ispita

Ispit se polaže usmeno.

G. Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta

Praćenje kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta vrši se putem anketnih formulara namijenjenih studentima kojima se ocjenjuje kvaliteta nastave i nastavnika u cjelini, organizacija izvođenja nastave, poticanje interesa kod studenata te relevantnost i kvaliteta dobivenih informacija.

Kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta može se pratiti i na druge načine, na primjer, angažiranjem inozemnih kolega koji bi temeljem obuhvatnog pregleda usporedili nastavni program i obavljanje nastave s nastavom na inozemnim sveučilištima, i sl.

E- UPRAVA

Nositelji predmeta: prof. dr. sc. Ivan Koprić i prof. dr. sc. Željko Pavić

Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

A. Okvirni sadržaj – program predmeta

Organizacijska tehnologija – pojam, komponente, razvoj. Organizacijska tehnologija u javnoj upravi. Komunikacije u javnoj upravi. Utjecaj tehnologije na strukturu, komunikacije i druge komponente upravne organizacije. Ciljevi i posljedice primjene informatičke i komunikacijske tehnologije i tehnološke modernizacije uprave.

Pojam i značajke e-uprave. Teorijska osnova razvoja e-uprave. Tehnološki, organizacijski, pravni, procesni aspekti (pretpostavke i posljedice) e-uprave. Ograničenja e-uprave. Opasnosti e-uprave. Ekonomski zahtjevi i posljedice e-uprave (cijena, efikasnost i uspješnost, e-uprava kao faktor razvoja).

Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije unutar uprave te između uprave i drugih tijela vlasti. E-uprava i građani. Pravo na pristup informacijama javnog sektora. Zaštita privatnosti. E-participacija. E-uprava i privatni sektor. E-uprava na lokalnoj razini. E-uprava i policy proces. E-uprava i upravljanje znanjem.

Smjernice EU za korištenje informacijske tehnologije u javnoj upravi. E-Europe 2005. Europska načela informacijskog društva (Bucharest Declaration 2002.). Informacijsko društvo i javna uprava.

E-uprava u Republici Hrvatskoj. Središnji državni ured za e-Hrvatsku i projekti informatizacije. Pravo na pristup informacijama javnog sektora u Hrvatskoj. Upravne reforme i e-uprava. Obrazovanje upravnog osoblja za korištenje IT.

B. Opća i posebna znanja i svrha predmeta

Upoznavanje studenata s izazovima koje e-uprava (elektronička uprava, e-government)

postavlja pred javnu upravu i njeno osoblje u pogledu upravnih procesa, unutarnje strukture i funkcioniranja uprave te odnosa uprave prema građanima. Strategije i projekti EU dodatno stavljaju pritisak na hrvatsku upravu da se prilagodi suvremenim tijekovima. Studenti stječu uvid u područja primjene e-uprave i postojeće projekte u RH, EU te pojedinim europskim zemljama.

C. Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

Predavanja, seminar te individualni rad na konzultacijama. Moguća organizacija studijskih posjeta Središnjem državnom uredu za e-Hrvatsku, drugim upravnim organizacijama i lokalnim samoupravnim jedinicama koje se ističu napretkom u primjeni suvremenih metoda e-uprave. Tijekom nastave od studenata se očekuje izrada pisanog eseja. Znanje se provjerava na ispitu.

D. Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

UN Department of Economic and Social Affairs (2003) World Public Sector Report 2003: E-Government at the Crossroads. UN: New York.

Musa Sušan, Anamarija (2005) E-uprava (u pripremi).

Koprić, Ivan (1999) Struktura i komuniciranje u upravnim organizacijama. Zagreb: Pravni fakultet. Str. 87-109, 118-124, 230-256.

Strategija Programa One Stop Shop (2004) Središnji državni ured za upravu.

Središnji državni ured za e-Hrvatsku, Financijska agencija. Zagreb, prosinac 2004.

E. Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Mullen Hilary, David Sanford Horner (2004) Ethical Problems for e-Government: An Evaluative Framework, *Electronic Journal of e-Government* 2:3, www.ejeg.com

West, Darrell M. (2004) E-government and the Transformation of Service Delivery and Citizen Attitudes, *Public Administration Review* 64:5.

Finger, Matthias, Gaëlle Pécoud (2003) From e-Government to e-Governance? Towards a model of e-Governance, *Electronic Journal of e-Government* 1:1, www.ejeg.com

Héritier, Adrienne (2003) Composite democracy in Europe: the role of transparency and access to information, *Journal of European Public Policy* 10:5.

Snellen, I.T.M., W.B.H.J. van de Donk (2002) *Public Administration in an Information Age*, Amsterdam: IOS Press.

Wimmer, Maria A. (2002) Towards Knowledge Enhanced E-government: Integration as a Pivotal Challenge, *Ausgewählte Publikationen*, Johannes Kepler Universität Linz, www.uni-linz.ac.at

Hague, Barry N., Brian D. Loader (1999) *Digital Democracy*.

Ferfila, Bogomil (2002) Javna uprava in Internet: Primer ZDA. *Javna uprava (Ljubljana)* 38(2): 133-152.

Pličanič, Senko (2003) Vizija e-uprave u Sloveniji. U: Ivan Koprić (prir.) *Modernizacija hrvatske uprave*. Zagreb: Društveno veleučilište.

F. Način polaganja ispita

Ispit se polaže usmeno.

G. Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta

Putem ankete namijenjene studentima kojom se ocjenjuje kvaliteta nastave i nastavnika u cjelini, organizacija izvođenja nastave, poticanje interesa kod studenata te relevantnost i kvaliteta dobivenih informacija.

NAČELA EUROPSKOG UPRAVNOG PRAVA

Nositelj predmeta: prof. dr. sc. Jasna Omejec

B/ Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

Okvirni sadržaj predmeta:

1. Bitne značajke upravnog prava u Francuskoj i Njemačkoj, kao državama-predstavnicama dva europsko-kontinentalna pravna kruga, te u Velikoj Britaniji, kao predstavnici anglosaksonskog prava
2. Nastanak i razvitak općeg upravnog prava Europske unije:
 - a) izvori općeg upravnog prava Europske unije,
 - b) posebna narav europskog upravnog prava između kontinentalnog /dogmatskog, kodificiranog/ zakonodavstva i anglosaksonskog case law,
 - c) integrativna funkcija općeprihvaćenih načela europskog ustavnog i upravnog prava
3. Načelo zakonitosti u djelovanju uprave, uključujući načelo opozivanja nevaljanih akata uprave
 - a) poseban studij značenja i primjene neodređenih pravnih pojmova u koncepciji zakonitosti
4. Oblici slabije pravne vezanosti za pravnu normu:
 - a) diskrecijska ocjena,
 - b) popunjavanje pravnih praznina,
 - c) tumačenje /interpretacija/ pravne norme
5. Izvršnost akata uprave u koncepciji zakonitosti
6. Načelo jednakosti i načelo zabrana diskriminacije kao obvezujuće maksime u djelovanju uprave;
7. Zabrana arbitrarnog postupanja u djelovanju uprave
8. Načelo razmjernosti u djelovanju uprave i provođenje testa proporcionalnosti u donošenju odluka
 - a) poseban studij načela razmjernosti u sudskoj praksi Europskog suda za ljudska prava u Strasbourgu
9. Načelo pravne izvjesnosti i načelo zaštite legitimnih očekivanja stranaka
 - a) poseban studij načela pravne izvjesnosti i načela zaštite legitimnih očekivanja stranaka u sudskoj praksi Europskog suda pravde u Luksemburgu
10. Temeljna načela upravnog postupka vezana uz zahtjeve koji proizlaze iz načela vladavine prava
 - a) poseban studij obvezujućih pravila pri pisanju obrazloženja upravnih akata.
11. Primjena općih načela europskog upravnog prava u praksi Ustavnog suda Republike Hrvatske

RAZVIJANJE OPĆIH I SPECIFIČNIH KOMPETENCIJA (znanja i vještina):

Polaznici trebaju dobiti opći uvid u zajedničke postavke i načela općeg upravnog prava za koje se može reći da predstavljaju zajedničku baštinu u raznolikim upravnim sustavima europskih država - članica Europske unije. Ovaj predmet neće obuhvatiti proučavanje ustroja i nadležnosti različitih institucija u okviru Vijeća Europe i Europske unije, nego općih i obvezujućih načela/maksima u primjeni materijalnog upravnog prava kojima se upravni službenik treba voditi pri poduzimanju upravnih radnji i odlučivanju u upravnim stvarima. Svrha navedenog nastavnog programa jest osposobiti polaznike doktorskog studija za poseban način "razmišljanja" i djelovanja pri obavljanju upravnih poslova, odnosno za primjenu temeljnih načela Europske unije u području općeg upravnog prava, koji ulaze u krug zajedničkog europskog nasljeđa, osobito pri odlučivanju o pravima i obvezama stranaka u

upravnim postupcima i donošenju upravnih akata.

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U PROVEDBI PREDMETA I NAČIN PROVJERE ZNANJA:

Nastava će se u prvom redu odvijati u obliku predavanja i vježbi, uz obvezu obrade određene tematske jedinice u obliku pisanog rada.

Predavanja će biti povezana s obradom i analizom konkretnih slučajeva (upravnih i sudskih) vezanih uz tematsku jedinicu koja se predaje.

U okviru vježbi primjenjivat će se znanja i prakticirati vještine izrade konkretnih upravnih akata u odgovarajućim upravnim stvarima, s posebnim naglaskom na svladavanje umijeća izrade obrazloženja rješenja primjenom općih načela europskog upravnog prava. Provjera znanja i stečenih vještina za svakog pojedinog polaznika provodit će se tijekom cijelog nastave.

Obveza izrade pisanog rada bit će ograničena na analizu odgovarajućeg konkretnog slučaja pred Europskim sudom pravde u Luksemburgu ili Europskim sudom za ljudska prava u Strasbourgu, odnosno na usporedbu sadržaja i načina obrazloženja presuda tih sudova s obrazloženjima presudama Upravnog suda Republike Hrvatske i Ustavnog suda Republike Hrvatske u sličnim pravnim stvarima vezanim uz upravnu djelatnost.

Zbog osobitosti sadržaja nastavnog programa, odnosno posebnog načina usvajanja i provjere potrebnih znanja i vještina, nazočnost polaznika studija na svim oblicima nastave bit će obavezna. Od polaznika se očekuje aktivno sudjelovanje i kontinuirani rad, te prethodna priprema za svaku unaprijed najavljenju tematsku jedinicu koja će se obrađivati na sljedećem predavanju.

POPIS LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

- Hartley, Trevor C.: Temelji prava Europske zajednice: uvod u ustavno i upravno pravo Europske zajednice, prijevod s engleskog Sanja Barić, 2. hrv. izdanje, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2004
- Modernizacija hrvatske uprave, priredio Ivan Koprić, Društveno veleučilište, Zagreb, 2003.
- Schwarze, Jürgen: European Administrative Law, Office for Official Publications of the European Communities, Sweet and Maxwell, London, 1992.
- Šimac, Neven: Europski principi javne uprave: od vladanja do služenja građanima, Biblioteka Izazovi vremena ; knj. 2, Udruga za demokratsko društvo, Zagreb, 2002.

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

- Aviani, Damir: Diskrecijska ocjena u upravnom pravu nekih europskih država i Europskoj uniji, Zbornik Pravnog fakulteta u Splitu, 35 (1998),1-2 (49-50); str.177-196.
- Europäisches Verwaltungsrecht, ed. Michael Schweitzer, Wien, 1991.
- Everling, Ulrich: Elemente eines europäischen Verwaltungsrechts, DVBl. 1983., str. 649 ff.
- Klarić, Mirko: Načelo legaliteta uprave u pravu Europske Unije, Hrvatska pravna revija, 4 (2004), broj 9; str.84-94
- Nicholas, Emiliou: The Principle of Proportionality in European Law : a comparative study, European Monographs, Kluwer Law International, London-The Hague-Boston, cop. 1996.
- Principles of Good Administration In the Member States of the European Union, Statskontoret, Swedish Agency for Public Management, Stockholm, 2005.
<http://www.statskontoret.se/upload/Publikationer/2005/200504.pdf>
- Schønberg, Soren: Legitimate Expectations in Administrative Law, European Court of Justice, Luxemburg, 2000.
- Schwarz, K.-A.: Vertrauensschutz als Verfassungsprinzip. Eine Analyse des nationalen

Rechts, des Gemeinschaftsrechts und der Beziehungen zwischen beiden Rechtskreisen, Studien und Materialien zur Verfassungsgerichtsbarkeit Vol. 87, Nomos, Baden-Baden, 2002.
• po jedan sveučilišni udžbenik upravnog prava iz Austrije ili Njemačke, Francuske i Velike Britanije (po izboru polaznika studija)

NAČIN POLAGANJA ISPITA:

Ispit će se sastojati od dva dijela: ispitnog testa u pisanom obliku i usmenog razgovora s ispitanikom.

U prvom dijelu ispita polaznici će imati zadaću izraditi upravni akt prema zadanim elementima konkretnog slučaja, te odgovoriti na postavljena pitanja vezana uz načela koja su pri rješavanju konkretne upravne stvari primijenili.

Na usmenom dijelu ispita provjeravat će se stupanj usvojenog teorijskog znanja iz područja obuhvaćenog nastavnim programom.

Pri ocjeni uspjeha u obzir će se uzimati i cjelokupno zalaganje i aktivnost polaznika studija tijekom održavanja nastave, kao i ocjene koje je polaznik dobio iz pisanog rada i vježbi.

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA:

Temeljem studentskih evaluacija i ocjene uspješnosti studenata na ispitu, nastava će se kontinuirano usavršavati. Sadržaj kolegija i uspješnost njegove provedbe uspoređivat će se sa sličnim programima u zemljama Europske unije.

II SEMESTAR:

OBVEZNI KOLEGIJI

POREDBENO USTAVNO PRAVO I POLITIČKE INSTITUCIJE II. STVARANJE MODERNIH USTAVA I TRANZICIJA

A/ Voditelj kolegija: Prof.dr.sc. Branko Smerdel

Nastavnik: Prof.dr.sc. Smiljko Sokol

B/ Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

C/ Sadržaj predmeta:

Izučavat će se ustavne institucije suvremenih političkih sustava, njihov razvitak u zrelim demokracijama i utjecaj na procese demokratske tranzicije nedemokratskih političkih sustava. Težište je na komparativnom izučavanju razvoja i promjena suvremenih ustavnih institucija, s posebnim obzirom na socijalne i politološke osnove uspješnosti tranzicijskih procesa (nova institucionalna analiza i proces ustavnog izbora).

D/ Suradnici u nastavi: Prof.dr.sc. Biljana Kostadinov

Doc.dr.sc. Mario Jelušić

E/ Literatura:

1. Obvezna:

SMERDEL: Ustavnost, vlast i odgovornost, hrestomatija, u tisku

SOKOL-SMERDEL: Ustavno pravo, Informator, Zagreb 1998.

A. BAČIĆ: Hrvatska i izazovi konstitucionalizma, Split 2001.

2. Dopunska:

F.GRAD, I. KRISTAN, A. PERENIČ: Primerjalno ustavno pravo, Ljubljana 2004.

A.M.MAVČIČ: Primerjalno ustavno pravo: pravo človekovih pravic, Ljubljana 2002.

A.BAČIĆ: Komentar Ustava Republike Hrvatske, Split 2002.

M.KALDOR and I. VEJVODA: Democratization in Central and Eastern Europe, London 2002.

R.HAGUE, M.HARROP,S.BRESLIN: Komparativna politika i vladavina, FPZ 2001.

G.SARTORI: Comparative Constitutional Engeneering, New York, 1998.

F/ Način provjere znanja:

Esej od 20-30 stranica i usmena obrana na seminaru, odnosno usmeni ispit.

LOKALNA SAMOUPRAVA

Nositelji predmeta: prof. dr. sc. Ivan Koprić, prof. dr. sc. Stjepan Ivanišević i prof. dr. sc. Željko Pavić

Suradnica: dr. sc. Gordana Marčetić

Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

A. Okvirni sadržaj predmeta – program predmeta

1. Pojmovna i konceptijska pitanja

Lokalna samouprava. Lokalna uprava. Lokalna jedinica. Lokalna zajednica. Konceptije o ulozi lokalnih jedinica: upravna decentralizacija, politička decentralizacija, načelo supsidijarnosti, komunalna koncepcija. Elementi autonomije lokalnih samoupravnih jedinica. Koristi od političke decentralizacije. Koncepcija lokalne samouprave u Hrvatskoj. Međunarodni akti o lokalnoj samoupravi. Europska povelja o lokalnoj samoupravi. Europska povelja o gradovima. Europska povelja o regionalnoj samoupravi.

2. Teritorijalna osnova lokalne samouprave

Načela teritorijalne podjele. Čimbenici koji uvjetuju teritorijalnu podjelu. Dileme teritorijalne podjele. Opće i specijalne lokalne jedinice. Monotipska i politipska struktura (vrste lokalnih jedinica). Velike i male lokalne jedinice (problem veličine). Tradicionalne i moderne općine. Stupnjevanje i povezivanje lokalnih jedinica. Kriteriji za utvrđivanje područja lokalnih jedinica. Mijenjanje teritorijalne podjele i utjecaj lokalnog stanovništva. Komparativni primjeri teritorijalne organizacije. Teritorijalna podjela u Hrvatskoj.

3. Lokalni poslovi

Vertikalno razgraničenje javnih poslova. Različite europske tradicije vertikalnog razgraničenja. Značenje načela supsidijarnosti za vertikalno razgraničenje. Pravne tehnike određivanja lokalnog samoupravnog djelokruga: opća klauzula i enumeracija. Obvezatni i fakultativni djelokrug. Temeljne skupine lokalnih poslova. Komunalne službe. Inovacije u obavljanju lokalnih poslova. Tržišni mehanizmi i lokalne javne službe. Regionalni poslovi. Autonomija u obavljanju samoupravnih poslova. Razlika samoupravnog i prenesenog djelokruga. Uobičajeni preneseni djelokrug. Pravne tehnike prenošenja poslova državne uprave na lokalne jedinice. Preneseni djelokrug nasuprot teritorijalnim podružnicama tijela središnje državne uprave. Lokalni poslovi u Hrvatskoj.

4. Upravljanje u lokalnoj samoupravi

Lokalna tijela i procesi upravljanja lokalnom jedinicom. Oblici neposrednog odlučivanja građana (skupštine svih građana, zborovi građana, referendum, građanska inicijativa). Institucije sudjelovanja građana u lokalnim poslovima (decentralizirana tijela, kooptiranje građana, udruge građana). Lokalno predstavničko tijelo: stranački sustavi, lokalni izborni sustav, biračko pravo, mandat, odgovornost, sastav, nadležnosti, način rada. Izvršni sloj. Funkcije izvršnog sloja. Tipovi izvršnog sloja: jednostavni i razvijeni monokratski tip, odborski tip, komitetski tip (i njihove varijante). Suvremeni trendovi u izboru lokalnog vodstva: neposredni izbor načelnika, gradski menadžeri. Lokalne upravne organizacije: regulativne, koordinativne, servisne. Lokalna tijela u Hrvatskoj: predstavnička tijela, pojedinačna i kolegijalna izvršna tijela, upravne organizacije. Oblici neposredne demokracije i sudjelovanja građana u hrvatskoj lokalnoj samoupravi.

5. Odnosi središnje države i lokalne samouprave

Načela odnosa države i lokalne samouprave. Sredstva utjecaja središnjih tijela na lokalnu samoupravu: pravna regulacija lokalne samouprave, razdioba poslova, obavještanje, pružanje pomoći, nadzor, intervencije, financijski instrumenti. Nadzor državnih tijela nad lokalnom samoupravom. Nadzor u samoupravnom i u prenesenom djelokrugu. Nadzor općih i pojedinačnih akata. Nadzor u financijskim pitanjima. Nadzor središnje izvršne vlasti, sudova i posebnih tijela (ombudsman). Zaštita lokalne samouprave. Konstitucionalizacija lokalne samouprave – pravo građana na lokalnu samoupravu. Zastupanje lokalnih interesa u tijelima središnje države. Sudska zaštita, ustavno-sudska zaštita, ombudsman za lokalnu samoupravu, nadzorni mehanizmi Vijeća Europe. Centralno-lokalni odnosi u Hrvatskoj.

B. Opća i posebna znanja koja se stječu predmetom

Opća znanja odnose se na pojmovna i konceptijska pitanja, međunarodne pravne akte u području teritorijalne samouprave, temeljna pitanja teritorijalne organizacije lokalne samouprave, vertikalno razgraničenje javnih poslova, razliku samoupravnog i prenesenog djelokruga, lokalna predstavnička i izvršna tijela, nadzor središnje države nad lokalnom samoupravom te na zaštitu lokalne samouprave.

Posebna znanja tiču se čimbenika koji uvjetuju teritorijalnu organizaciju države, uobičajenih lokalnih i regionalnih poslova te uobičajenog prenesenog djelokruga, europskih tradicija vertikalnog razgraničenja javnih poslova, oblika neposrednog odlučivanja i participacije građana u lokalnim poslovima, lokalnih upravnih organizacija i načina obavljanja lokalnih poslova.

Stječu se znanja i vještine potrebne u svakodnevnom funkcioniranju jedinica lokalne i regionalne samouprave.

C. Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

Nastava se održava u obliku predavanja, seminara i grupnih diskusija te putem individualnog rada sa studentima na konzultacijama. Moguće je održavanje nastave kroz mentorski rad. Provjera znanja vrši se ocjenom aktivnosti tijekom nastave, ocjenom izlaganja i kraćih pismenih radnji te putem usmenog ispita.

D. Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Pusić, Eugen et al. (1998) Hrestomatija upravne znanosti, svezak II. Zagreb: Pravni fakultet u

Zagreb. Str. 215-225, 227-233, 235-241, 244-245, 254-255, 267-272, 278-279, 285-287, 291-292, 299-302, 309-312.

Ivan Koprić (2001) Okviri, naglasci i perspektive aktualne decentralizacije u Hrvatskoj. Hrvatska javna uprava 3(3-4): str. 411-454.

Ivan Koprić (2005) Djelokrug lokalne i regionalne samouprave, Hrvatska javna uprava br. 1/2005, str. 35-79.

Ivan Koprić (2002) Razvoj lokalne samouprave u Hrvatskoj, Javna uprava (Ljubljana), vol. 38(2): 207-232,

Grupa autora (2005) Hrestomatija upravne znanosti, svezak III. (u pripremi), odabrana poglavlja.

Ustav i drugi propisi:

Ustav Republike Hrvatske, Narodne novine 41/01 (pročišćeni tekst) (čl. 4, 92, 132-137).

Europska povelja o lokalnoj samoupravi, NN-Međunarodni ugovori 14/97.

Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, Narodne novine 33/01, 60/01, 106/03.

Zakon o Gradu Zagrebu, Narodne novine 62/01.

Napomena: Navedeni propisi mogu se naći u: Javna uprava - zbirka propisa (prir. Anamarija Musa), Društveno veleučilište, Zagreb, 2003.

E. Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

Šmidovnik, Janez (1995) Lokalna samouprava. Ljubljana: Cankarjeva založba.

Gargan, John J. (ed.) (1997) Handbook of Local Government Administration. New York etc.: Marcel Dekker Inc.

Caulfield, Janice, Helge O. Larsen (eds.) (2002) Local Government at the Millenium. Opladen: Leske & Budrich.

Baldersheim, Harald, Michal Illner, Hellmut Wollmann (eds.) (2003) Local Democracy in Post-Communist Europe. Opladen: Leske & Budrich.

Norton, Alan (1994) International Handbook of Local and Regional Government; A Comparative Analysis of Advanced Democracies. Aldershot: Edward Elgar.

Gidlund, Jan-Erik, Magnus Jerneck (eds.) (2000) Local and Regional Governance in Europe: Evidence from Nordic Regions. Cheltenham: Edward Elgar.

Horvath, Tamas M. (ed.) (2000) Decentralization: Experiments and Reforms. Budapest: LGI.

Kandeva, Emilia (ed.) (2001) Stabilization of Local Governments. Budapest: LGI.

Swianiewicz, Pawel (ed) (2002) Consolidation or Fragmentation? The Size of Local Governments in Central and Eastern Europe. Budapest: LGI.

Pratchett, Lawrence, David Wilson (eds.) (1996) Local Democracy and Local Government. Houndmills and London: MacMillan Press.

Zimmerman, Joseph F. (1995) State-Local Relations. Westport and London: Praeger.

Pavić, Željko (2001) Od antičkog do globalnog grada. Zagreb: Pravni fakultet u Zagrebu.

Ivanišević, Stjepan (1987) Izvršni sloj u lokalnoj upravi. Zagreb: Pravni fakultet u Zagrebu.

Ramljak, Milan (1982) Centralna i lokalna uprava u razvoju. Zagreb: Pravni fakultet u Zagrebu.

Pusić, Eugen (2002) Upravljanje u suvremenoj državi. Zagreb: Društveno veleučilište. Str. 66-97.

Koprić, Ivan (2005) Razvoj lokalne samouprave u Hrvatskoj 1990-2005. Zagreb: Društveno veleučilište (u tisku).

F. Način polaganja ispita

Ispit se polaže usmeno.

G. Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta

Putem ankete namijenjene studentima kojom se ocjenjuje kvaliteta nastave i nastavnika u cjelini, organizacija izvođenja nastave, poticanje interesa kod studenata te relevantnost i kvaliteta dobivenih informacija.

Kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta može se pratiti i na druge načine, na primjer, angažiranjem inozemnih kolega koji bi temeljem obuhvatnog pregleda usporedili nastavni program i nastavu s nastavom na inozemnim sveučilištima, anketiranjem rukovoditelja personalnih odjela i službi u tijelima državne uprave i jedinica lokalne i regionalne samouprave o pripremljenosti pravnika koje zapošljavaju, itd.

UPRAVNO PROCESNO PRAVO

A/ Voditelj kolegija: prof. dr. sc. Dragan Medvedović

Nastavnik: prof. dr. sc. Jasna Omejec

B/ Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

C/Sadržaj predmeta:

1. Nastanak i razvoj upravnog procesnog prava , posebice u Hrvatskoj. Kodifikacija općeg upravnog procesnog prava : suvremeno stanje i nužne promjene
1. Odnos općeg upravnog postupka i posebnih postupaka: suvremeno stanje i perspektive;
2. Temeljna načela upravnog procesnog prava i nužnost njihove prilagodbe suvremenoj europskoj praksi (nova načela nediskriminacije, razmjernosti, zaštite legitimnih očekivanja stranaka, brižljivosti /care-diligence/ itd);
3. Određivanje kruga subjekata koju su dužni postupati po propisima upravnog procesnog prava;
4. Primjena općeg upravnog procesnog prava samo u donošenju upravnih akata ili i drugih akata uprave, posebice upravnog ugovora;
5. Problem aktivne i uzgredne stranke u postupku, posebice procesne legitimacije (pravni interes, faktični interes ili popularni zahtjev - u općem i posebnim postupcima);
6. Komuniciranje tijela postupka, stranaka i drugih učesnika, posebice elektroničkim medijima;
7. Složeni (potpuni ispitni) i jednostavni (skraćeni) postupci, forma i sadržaj odluka, mogućnost i dopustivost elektroničkog rješavanja o pravima i obvezama stranaka;
8. Tipologija procesnih grješaka i uporaba pravnih lijekova (redovni i izvanredni). Otklanjanje grješaka u primjeni diskrecijske ocjene. Zaštita javnog interesa..
9. Izvršenje akata donesenih u upravnom postupku - stanje i moguća rješenja..

D/ Suradnik u nastavi: -----

E/ Literatura:

Obvezna:

Borković I., Upravno pravo, Zagreb, 2002.

Krbek I., Pravo javne uprave, knj. III, Zagreb, 1962

Medvedović, D., Pravno uređeni postupci - pretpostavka moderne uprave, u Hrestomatija upravnog prava, Zagreb, 2003.

Medvedović, D., Aktualna pitanja primjene Zakona o općem upravnom postupku, čas. Pravo u gospodarstvu, sv. 6., 2004.,

Medvedović, D., Stranka i nezino zastupanje u upravnom postupku, Hrvatska javna uprava,

br. 2, 2005.

Medvedović, D., Upravni postupak i upravni spor (zbirka propisa), Zagreb, 2005. (u pripremi)

Dopunska:

Krbek, I. Stranka u upravnom postupku, Zagreb 1928

Babac, Upravno postupovno pravo: odabrana poglavlja, Osijek 1998.

Tomić, Z.R. Upravno pravo - upravna kontrola uprave, Beograd, 1989.

Kometari Zakona o općem upravnom postupku autora.:

Crnković-Dupelj, Dupelj-Turčić, Androjna, Krbek, Krijan, Majstorović, Popović Sl., Bačić-Tomić, Kozarčanin;

Luhmann, N. Legitimacija kroz proceduru, Zagreb 1992.

Dika, M., Civil and administrative procedures: differences and reasons therefor : Yugoslav perspective, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu ; 40(3), 1990.

Hengstschlager, J. Leeb, D., Kommentar zum Allgemeinen Verwaltungsverfahrensgesetz, T. 1-3., Wien, 2004.-2005.

Wolf-Rüdiger Schenke, Verwaltungsprozessrecht, 9. Aufl. 2004.

Schwarze, J., European administrative law, London 1992 [i.e. 1995]

Hernu, R., Principe d'égalité et principe de non-discrimination dans la jurisprudence de la Cour de justice des Communautés européennes, Paris, 2003.,

Kopp, F. O., Verwaltungsverfahrensgesetz mit Erläuterungen, München 1980. i kasnija izdanja

Skrobotz, Jan, Das elektronische Verwaltungsverfahren, Berlin, 2005

Detterbeck, Steffen, Allgemeines Verwaltungsrecht und Verwaltungsprozessrecht, 2. Aufl., München. 2004

Nehl, H.P. Administrative procedure in EC law, Oxford, 1999.

Walter-Meyer, Grundriss des österreichischen Verwaltungsverfahrenrechts, Wien 1995

Wieser R., Handbuch des Bussgeldverfahrens, Stuttgart, 1995.

Wolf-Bachof, Verwaltungsrecht, Band I-III, München 1987-1995.

Wolf-Rüdiger Schenke, Verwaltungsprozessrecht, 9. Aufl. 2004.

Chapus, R. Droit du contentieux administratif, Paris, 2004

Guy-Ecebert, C., Procédure administrative et médiation, Bruyant, Bruxelles, 2002.

Leroy, M., Contentieux administratif, Bruxelles, 2004

Schenke, W.-R., Verwaltungsprozessrecht / 4. nebearbeitete Aufl. Heidelberg ,1996,

F/ Način provjere znanja: usmeno.

IZBORNI KOLEGIJI

USTAVNO SUDOVANJE

A/ Voditelj kolegija: Prof.dr.sc. Smiljko Sokol

Nastavnik: Prof.dr.sc. Branko Smerdel

B/ Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

C/ Sadržaj predmeta:

Izučavat će se sustavi nadzora ustavnosti zakona i zakonitosti podzakonskih propisa, te ustavnosudske zaštite ljudskih prava, sa težištem na djelovanju europskih ustavnih sudova i Ustavnog suda Republike Hrvatske. Predmet obuhvaća slijedeće osnovne cjeline: ustavno sudovanje u razvojnoj i komparativnoj perspektivi; nadzor ustavnosti zakona i zakonitosti

podzakonskih propisa; ustavna tužba; ostale nadležnosti ustavnih sudova; međunarodna zaštita ljudskih prava.

D/ Suradnici u nastavi: Prof.dr.sc. Biljana Kostadinov
Doc.dr.sc. Mario Jelušić

E/ Literatura:

1. Obvezna:

J. CRNIĆ: Komentar Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske, Zagreb 2002.

A. BAČIĆ: Komentar Ustava Republike Hrvatske, Split 200.

SOKOL-SMERDEL: Ustavno pravo, Zagreb 1998.

SOKOL: Ustavni sud u zaštiti i promicanju prava čovjeka, Zbornik PFZ 5/2001, 1163-1176

2. Dopunska:

J.CRNIĆ – N. FILIPOVIĆ (ur.): Ustavni sud u zaštiti ljudskih prava: interpretativna uloga Ustavnog suda, Zagreb 2000.

M.PAVČNIK – A.MAVČIČ (ur.): Ustavno sodstvo, Ljubljana 2000.

F.GRAD, I. KRISTAN, A. PERENIČ: Primerjalno ustavno pravo, Ljubljana 2004.

A.M.MAVČIČ: Primerjalno ustavno pravo: pravo človekovih pravic, Ljubljana 2002.

SMERDEL: Ustavnost, vlast i odgovornost, u tisku 2005.

F/ Način provjere znanja:

Esej od 20-30 stranica i usmena obrana na seminaru, odnosno usmeni ispit.

SUVREMENE UPRAVNE DOKTRINE

Nositelj predmeta: prof. dr. sc. Ivan Koprić

Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

A. Okvirni sadržaj predmeta – program predmeta

Uvod

Vrijednosti i javna uprava: ekonomske, političke, pravne i socijalne vrijednosti. Vrijednosti i upravne doktrine. Utjecaj doktrine na upravnu praksu: sistematiziranje iskustva i orijentiranje iskustva. Rani razvoj upravne doktrine. Tradicionalni nauk o javnoj upravi. Kameralizam i nauka o policiji.

Nova javna uprava (The New Public Administration; the Minnowbrook Perspective)

Naglasak na socijalnim i demokratskim političkim vrijednostima: društvena pravednost, etičnost, odazivnost, participacija, zaštita manjina, itd. Dinamika i promjene. Zabacivanje struktura i naglasak na upravnim programima. Decentralizirane organizacijske varijante.

Odnos uprave i građana, responsivnost i naglašavanje etičke dimenzije javne uprave. Glavni proponenti: Frederickson, Waldo, Marini, Holzer, Rohr, Chandler, i drugi.

Novi javni menadžment (The New Public Management)

Kriza socijalne države i neoliberalizam. Nametanje vrijednosti i tehnika privatnog sektora javnome sektoru. Naglasak na ekonomskim vrijednostima: ekonomičnost, efikasnost, poduzetnost, konkurentnost, tržišnost, efektivnost, kvaliteta javnih usluga. Mjere i učinci: strukturalne, funkcionalne, personalne i druge. Uloga međunarodnih organizacija i širenje menadžerskog pristupa. Novi javni menadžment u anglo-saksonskim zemljama i

kontinentalnoj Europi. Ograničenja menadžerskog pristupa u javnoj upravi.

Dobra vladavina i dobra uprava (The Good Governance)

Nova kombinacija vrijednosti: ekonomske i demokratske političke vrijednosti. Europska unija: otvorenost, participacija, odgovornost, djelotvornost, koherentnost. OECD: naglašena uloga građana i civilnog društva (informiranje, konzultiranje i participacija), transparentnost, legitimnost, odgovornost, efikasnost i bolje pružanje javnih usluga (informatičko-komunikacijske tehnologije), bolje upravljanje resursima, naglasak na ulozi javne uprave u oblikovanju javnih politika. Velika Britanija (Modernising Government): jačanje kapaciteta oblikovanja javnih politika, odazivna javna služba, kvaliteta, informatizacija, naglašavanje vrijednosti javne službe. Pouke za Hrvatsku.

B. Kompetencije koje se stječu savladavanjem predmeta

Studenti stječu uvid u mijenjanje vladajućih shvaćanja o ulozi javne uprave, načinu organiziranja i rada te o ulozi javne uprave u društvu. To im omogućuje opredjeljivanje i izbor u konkretnim upravnim pitanjima i problemima, kao i orijentaciju i mogućnost ocjene suvremenih reformskih napora u svijetu i u Hrvatskoj. Stječu se vještine oblikovanja strateških reformskih dokumenata i njihove razrade na razini policy mjera.

C. Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara, diskusijskih grupa, prezentacija, individualnih konzultacija i mentorskog rada. Provjera znanja vrši se ocjenom aktivnosti tijekom nastave, ocjenom izlaganja i kraćih pismenih radnji te putem usmenog ispita.

D. Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Frederickson, H. George (1980) *New Public Administration*. Alabama: The University of Alabama Press, str. 1-92.

Koprić, Ivan, Gordana Marčetić (2000) *Kriza socijalne države, reforme javne uprave i hrvatsko upravno osoblje*. Hrvatska javna uprava god. 2, br. 1, str. 44-59.

Perko Šeparović, Inge (2003) *Paradoksi novog javnog menadžmenta*, u: *Globalizacija i demokracija*, Fakultet političkih znanosti.

* OECD (2004) *Građani kao partneri*. Zagreb: Oksimoron, str. 11-88.

E. Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Modernising Government (npr. na: www.archive.official-documents.co.uk).

* UN/DESA (2003) *Citizens, Businesses and Governments*. UN: New York.

Bozeman, Barry: *Public Management*, Jossey-Bass Publishers, San Francisco, 1993.

Pusić, Eugen (1995) *Upravna znanost*. Zagreb: Naprijed, str. 7-102.

Rhodes, R.A.W. (1997) *Understanding Governance*. Buckingham: Open University Press.

Kooiman, Jan (1993) *Modern Governance*. London etc.: SAGE.

Lozina, Duško, Mirko Klarić (2003) *Nova javna uprava*. Split: DES.

Koprić, Ivan (prir.) (2003) *Modernizacija hrvatske uprave*. Zagreb: Društveno veleučilište u Zagrebu.

* (1998) *International Journal of Public Administration* 21(6-8): Special Issue on Public Policy and Administration: The Minnowbrook Perspective. Part II.

Walsh, Kieron (1995) *Public Services and Market Mechanisms*. Houndmills, London: MacMillan Press. Str. 83-192.

Metcalf, Les, Sue Richards: *Improving Public Management*, European Institute of Public Administration and SAGE, London etc., 1993.

Lynn, Laurence E.: *Public Management as Art, Science, and Profession*, Chatham House

Publishers, Chatham, New Jersey, 1996.

F. Način polaganja ispita

Ispit je usmeni.

G. Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta

Putem ankete namijenjene studentima kojom se ocjenjuje kvaliteta nastave i nastavnika u cjelini, organizacija izvođenja nastave, poticanje interesa kod studenata te relevantnost i kvaliteta dobivenih informacija.

UPRAVLJANJE PROCESOM DECENTRALIZACIJE

Nositelj predmeta: prof. dr. sc. Ivan Koprić

Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

A. Okvirni sadržaj – program predmeta

Lokalna samouprava i decentralizacija. Tipovi decentralizacije. Konceptije o ulozi lokalnih jedinica (upravna decentralizacija, politička decentralizacija, supsidijarnost, marksistička koncepcija). Decentralizacijski procesi. Područja i komponente decentralizacije. Očekivanja od decentralizacije. Posljedice decentralizacije.

Decentralizacija i društveni procesi (globalizacija, europeizacija, urbanizacija). Uloga lokalnih institucija u svijetu koji se integrira i globalizira. Decentralizacija u okviru europskih integracijskih tijekova. Regionalni razvoj i višestupanjska uprava. Harmonizacija lokalne samouprave. Djelovanje Vijeća Europe (Povelja o lokalnoj samoupravi, Povelja o regionalnoj samoupravi, Povelja o gradovima, itd.). Drugi integracijski okviri. Djelovanje drugih međunarodnih subjekata u smjeru decentralizacije.

Komparativni uvid u procese decentralizacije. Decentralizacija i suvremene reforme javne uprave – od koncepcije novog javnog menadžmenta (new public management) do koncepcije dobre vladavine (good governance). Decentralizacija u kontinentalnim zapadnoeuropskim zemljama. Decentralizacija u anglosaksonskim zemljama. Decentralizacija u tranzicijskim zemljama.

Temelji procesa decentralizacije. Vizija i strategija institucionalnog razvoja države.

Kulturološko-tradicijski temelji decentralizacije. Vrijednosti koje se žele unaprijediti. Ciljevi decentralizacije. Program decentralizacije (policy model). Pravni temelji decentralizacije. Rubni uvjeti i pretpostavke uspješne decentralizacije.

Tijela i subjekti važni za provođenje decentralizacije. Politička tijela i njihova podrška.

Upravna tijela, osposobljenost, spremnost i otpori. Tijela i funkcionari ovlašteni za upravljanje procesom decentralizacije – moguća institucionalna rješenja. Lokalne jedinice i njihova udruženja. Ekspertne zajednice. Nevladine organizacije. Građani.

Faze decentralizacijskog procesa. Priprema. Detaljni plan decentralizacijskih mjera prema vremenskim, sadržajnim i institucionalnim kriterijima. Procjene izvedivosti, simulacije, pilot projekti i drugi oblici pokusa. Mijenjanje pravne regulative. Informiranje, obrazovanje i legitimiranje. Moguće varijante provedbe. Decentralizacija ovlasti, poslova i financija. Korekcije u centralno – lokalnim odnosima. Promjene teritorijalne strukture lokalnih i/ili regionalnih jedinica. Jačanje kapaciteta lokalnih institucija. Jačanje političke uloge lokalnih

jedinica i autonomnih lokalnih političkih procesa. Evaluacija decentralizacije. Praćenje i dodatne korekcije.

Proces decentralizacije u Hrvatskoj. Utemeljenje i prvotna regulacija prava na lokalnu samoupravu. Promjene pravne regulative kao temelj decentralizacije 2000-2002. Konceptijske promjene od sustava "lokalne samouprave i uprave" 1990-2001. do sustava "lokalne i područne (regionalne) samouprave". Razvoj teritorijalne strukture. Mijenjanje kruga lokalnih poslova i ovlasti. Promjene sustava upravljanja lokalnim jedinicama. Razvoj centralno-lokalnih odnosa. Promjene sustava financiranja lokalne samouprave. Perspektive decentralizacije, posebno s obzirom na pridruživanje Europskoj uniji.

Upravljanje procesom decentralizacije u Hrvatskoj. Politika decentralizacije. Strategija decentralizacije. Program i plan decentralizacije. Institucionalna podrška procesu decentralizacije. Stavovi političkih aktera, državne uprave, lokalnih samoupravnih jedinica, ostalih relevantnih subjekata i građana prema decentralizaciji, njihovo mijenjanje i stjecanje podrške. Rizici decentralizacije. Mitovi o decentralizaciji.

B. Razvijanje općih i specifičnih kompetencija

Uspješnim savladavanjem ovog predmeta studenti stječu pojmovni aparat potreban za aktivno sudjelovanje u procesu decentralizacije. Stječe se i uvid u relevantno europsko okružje koje se odnosi na najznačajnije društvene i upravne procese, pravne i upravne standarde te iskustva drugih zemalja. Stječe se uvid u temelje sustava lokalne samouprave u Hrvatskoj i njegov razvoj nakon 1990. Kroz aktivan rad studenti stječu vještinu situiranja konkretnih praktičnih problema u širi okvir koji je relevantan za lokalnu samoupravu.

Posebna znanja i vještine odnose se na usvajanje vještina potrebnih da se analizira i oblikuje politika decentralizacije te da se oblikuje kvalitetan program decentralizacije.

Studenti koji uspješno savladaju program predmeta spremni su kvalitetno sudjelovati u svim poslovima u vezi procesa decentralizacije. Program je namijenjen podjednako nositeljima političkih uloga na središnjoj i lokalnoj razini, upravnim službenicima, osobama u nevladinim organizacijama, masovnim medijima, ekspertima i svim drugim zainteresiranim osobama.

C. Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

Nastava se odvija u obliku predavanja, seminara, individualnih konzultacija, mentorskog rada, upoznavanja s praksom u hrvatskim lokalnim i regionalnim samoupravnim jedinicama, studijskih putovanja i posjeta relevantnim institucijama središnje državne uprave.

Studenti posebno sudjeluju kroz seminar za koji je predviđena polovica nastavnih sati, a u okviru kojeg je predviđeno:

- individualno pisanje seminarskih radnji pod vodstvom nastavnika,
- individualno pisanje eseja i case-studija o iskustvima iz pozicije i iskustva studenta,
- rasprava o pisanim priložima studenata,
- rad u grupama na rješavanju pojedinih problemnih situacija do kojih dolazi tijekom formuliranja ili provedbe pojedinih faza decentralizacije.

Tijekom nastave ocjenjuje se pripremljenost i sudjelovanje u raspravama, pisane seminarske radnje, eseji i case-studije. Provodi se i samoevaluacija unutar grupe. Konačna se ocjena utvrđuje na usmenom ispitu.

D. Obvezna literatura

- Koprić, Ivan (2005) Upravljanje procesom decentralizacije (u pripremi),
Koprić, Ivan (2001) Okviri, naglasci i perspektive aktualne decentralizacije u Hrvatskoj. Hrvatska javna uprava 3(3-4): str. 411-454,
Koprić, Ivan (2005): Djelokrug lokalne i regionalne samouprave, Hrvatska javna uprava br. 1/2005, str. 35-79.
Baldersheim, Harald, Michal Illner, Hellmut Wollmann (eds.) (2003): Local Democracy in Post-Communist Europe. Opladen: Leske+Budrich. Tekstovi:
1. Ivan Koprić: Local Government Development in Croatia. Problems and Value Mix (str. 181-210). (Slično na hrvatskom jeziku: Razvoj lokalne samouprave u Hrvatskoj, Javna uprava (Ljubljana), vol. 38, br. 2/2002, str. 207-232.),
2. Michal Illner and Hellmut Wollmann: Decentralization: Lessons for Reformers (str. 313-335).
3. Gábor Péteri (ed.) (2002) Mastering Decentralization and Public Administration Reforms in Central and Eastern Europe. Budapest: OSI/LGI. Tekstovi:
4. Gábor Péteri, Violetta Zentai: Lessons on Successful Reform Management (str. 13-30),
5. Kenneth Davey: Decentralization in CEE Countries: Obstacles and Opportunities (str. 33-41),
6. A. J. G. Verheijen: Removing Obstacles to Effective Decentralization: Reflecting on the Role of the Central State Authorities (str. 43-53).

E. Dopunska literatura

- Péteri, Gábor (ed.) (2002) Mastering Decentralization and Public Administration Reforms in Central and Eastern Europe. Budapest: Open Society Institute – Local Government and Public Service Reform Initiative.
Pusić, Eugen (2003) Lokalna samouprava u Njemačkoj. U: Eugen Pusić: Upravljanje u suvremenoj državi. Zagreb: Društveno veleučilište u Zagrebu.
Pusić, Eugen (2003) Globalno i lokalno: lokalne jedinice u procesu globalizacije. U: Eugen Pusić Upravljanje u suvremenoj državi. Zagreb: Društveno veleučilište u Zagrebu.
Koprić, Ivan (2005) Razvoj lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj 1990-2005. (izbor članaka). Zagreb: Društveno veleučilište u Zagrebu (u tisku).
Pusić, Eugen et al. (1998) Hrestomatija upravne znanosti, sv. II, Pravni fakultet u Zagrebu, Zagreb (str. 215-225, 227-233, 235-241, 244-245, 254-255, 267-272, 278-279, 285-287, 291-292, 299-302, 309-312).
Koprić, Ivan (ed.) (2003) Legislative Frameworks for Decentralisation in Croatia. Zagreb: Faculty of Law University of Zagreb and Croatian Law Centre.
Caulfield, Janice, Helge O. Larsen (eds.) (2002) Local Government at the Millenium. Opladen: Leske+Budrich.
Baldersheim, Harald, Michal Illner, Hellmut Wollmann (eds.) (2003) Local Democracy in Post-Communist Europe. Opladen: Leske+Budrich.
Kandeva, Emilia (ed.) (2001) Stabilization of Local Governments. Budapest: OSI/LGI. (Albanija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Croatia, Makedonija, Moldova, Rumunjska).
Horváth, Tamás M. (ed.) (2000) Decentralization: Experiments and Reforms. Budapest: OSI/LGI. (Estonija, Latvija, Litva, Poljska, Češka, Slovačka, Mađarska, Slovenija).
Šmidovnik, Janez (1995) Lokalna samouprava. Ljubljana: Cankarjeva založba.
Norton, Alan (1994) International Handbook of Local and Regional Government; A Comparative Analysis of Advanced Democracies. Aldershot: Edward Elgar.
Gidlund, Jan-Erik, Magnus Jerneck (eds.) (2000) Local and Regional Governance in Europe: Evidence from Nordic Regions. Cheltenham: Edward Elgar.

F. Način polaganja ispita

Ispit se polaže usmeno.

G. Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta
Putem ankete namijenjene studentima kojom se ocjenjuje kvaliteta nastave i nastavnika u cjelini, organizacija izvođenja nastave, poticanje interesa kod studenata te relevantnost i kvaliteta dobivenih informacija.

FINANCIRANJE JAVNE UPRAVE

Voditelj kolegija: prof. dr. sc. Jure Šimović

Broj sati: (ECTS bodovi) 15 sati (5 ECTS bodova)

Sadržaj predmeta

Uvod

Javna uprava i ponuda javnih dobara

Vrste dobara i načini njihovog zadovoljavanja

Obilježja javnih dobara

Ponuda javnih dobara i državni proces

Instrumenti financiranja javnih dobara

Proračun i proračunsko financiranje

Financiranje jedinica lokalne samouprave

Fond i fondovsko financiranje

Financiranje javnih potreba putem javnih poduzeća

Instrumenti javnih prihoda

Porezi

Drugi instrumenti javnih prihoda

Djelovanje instrumenata javnog financiranja u suvremenim državama

Funkcija alokacije

Funkcija redistribucije

Funkcija stabilizacije.

Suradnik u nastavi: prof. dr. sc. Hrvoje Arbutina

Literatura

Jelčić, B., Lončarić-Horavat, O., Šimović, J., Arbutina, H., Financijsko pravo i financijska znanost, Zagreb, 2000., odabrana poglavlja.

Jelčić, B., Lončarić-Horvat, O., Šimović, J., Arbutina, H., Mijatović, N., Hrvatski fiskalni sustav, Zagreb, odabrana poglavlja.

Šimović, J., Državni proračun, HAZU, Zbornik radova, Zagreb, 1997.

Rosen, H.S., Javne financije (prijevod), Institut za javne financije, Zagreb, 1999., odabrana poglavlja.

Šimović, J., Jačanje financijskog kapaciteta i povećanje fiskalne autonomije lokalnih jedinica, Hrvatska javna uprava, Zagreb, br. 5/2000

Način provjere znanja: ispit se polaže usmeno

PRIMJENA EUROPSKE KONVENCIJE ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA I
TEMELJNIH SLOBODA U RADU DRŽAVNE I JAVNE UPRAVE

A. Nositelj predmeta: prof. dr. sc. Jasna Omejec

B/ Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

Okvirni sadržaj predmeta:

1. Povijest i razvitak Vijeća Europe
2. Donošenje Europske konvencije i protokola uz Konvenciju
3. Dvostruki europski mehanizam zaštite konvencijskih prava do 1998. (institucionalni i sadržajni aspekt: Europska komisija za ljudska prava i Europski sud za ljudska prava)
4. Protokol 11 uz Europsku konvenciju
5. Europski sud za ljudska prava od 1998.
6. Odbor ministara Vijeća Europe
7. Europska konvencija u odnosu na Republiku Hrvatsku
8. Nadležnost zastupnika Vlade Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava
9. Odnos Ustava Republike Hrvatske i Europske konvencije
10. Case-law Europskog suda za ljudska prava relevantan za djelovanje uprave, s posebnim osvrtom na:
 - a) načelo zakonitosti u djelovanju uprave
 - b) diskrecijsku ocjenu i zabranu arbitrarnog djelovanja uprave
 - c) načelo jednakosti i načelo zabrane diskriminacije kao obvezujućih maksima u djelovanju uprave
 - d) načelo razmjernosti u djelovanju uprave i provođenje testa proporcionalnosti u donošenju odluka
 - e) načelo pravne izvjesnosti i načelo zaštite legitimnih očekivanja stranaka
11. Posebna pitanja vezana uz upravne djelatnosti:
 - a) primjena Europske konvencije u području prava udruga, uključujući sindikate,
 - b) primjena Europske konvencije u području prava političkih stranaka,
 - c) primjena Europske konvencije u području službeničkog prava i sporova iz službeničkih odnosa,
 - d) primjena Europske konvencije u području prava stranaca, azilanata i izbjeglica.

RAZVIJANJE OPĆIH I SPECIFIČNIH KOMPETENCIJA (znanja i vještina):

Polaznici trebaju dobiti opći uvid u europski mehanizam zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda protiv protupravnog djelovanja uprave, te se osposobiti za pravilnu primjenu Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: Europska konvencija) u radu državne i javne uprave.

Ovaj predmet obuhvatit će obradu Europske konvencije, te institucionalni i sadržajni aspekt djelovanja Europskog suda za ljudska prava u Strasbourgu, osobito u odnosu na Republiku Hrvatsku (s posebnim osvrtom na proučavanje case-law u odnosu na Hrvatsku), te s njim povezanu nadležnost Odbora ministara Vijeća Europe, zastupnika Vlade Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava, kao i mjerodavne aktivnosti Komisije za demokraciju putem prava (Venecijanske komisije) Vijeća Europe.

Nastavni predmet izvodit će se kao obavezan, a sastojat će se od predavanja, seminara i vježbi.

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U PROVEDBI PREDMETA I NAČIN PROVJERE ZNANJA:

Nastava će se u prvom redu odvijati u obliku predavanja i vježbi, uz obvezu obrade određene tematske jedinice u obliku pisanog rada.

Predavanja će biti povezana s obradom i analizom konkretnih slučajeva Europskog suda za

Ljudska prava u Strasbourgu.

U okviru vježbi polaznici će se upoznavati s najbitnijim pravnim stajalištima Europskog suda za ljudska prava, izraženima u njegovim konkretnim presudama. Provjera znanja i stečenih vještina za svakog pojedinog polaznika provodit će se tijekom cijelog nastave.

Obveza izrade pisanog rada bit će ograničena na analizu odgovarajućeg konkretnog slučaja pred Europskim sudom za ljudska prava u Strasbourgu, u pravilu iz Hrvatske.

Zbog osobitosti sadržaja nastavnog programa, odnosno posebnog načina usvajanja i provjere potrebnih znanja i vještina, nazočnost polaznika studija na svim oblicima nastave bit će obavezna. Od polaznika se očekuje aktivno sudjelovanje i kontinuirani rad, te prethodna priprema za svaku unaprijed najavljenju tematsku jedinicu koja će se obrađivati na sljedećem predavanju.

POPIS LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

- Gomien, Donna: Kratak vodič kroz Europsku konvenciju o ljudskim pravima (hrvatski prijevod Josip Kregar, Dubravka Šimonović), Organizator, Sveučilišna tiskara d.o.o., Zagreb, 1996.
- Pojedinaac pred Europskim sudom za ljudska prava, priredio Božidar Bakotić, Pravni fakultet u Zagrebu, Zagreb, 1999.
- Vajić, Nina: Europski sud za ljudska prava, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 49 (1999.), broj 3-4, str. 487.-524.
- Conseil de l'Europe (Strasbourg) Aktivnosti i postignuća [priređivač Služba za odnose s javnošću Vijeća Europe], prijevod Andrea Halambek, Diplomatska akademija Ministarstva vanjskih poslova Republike Hrvatske, Zagreb, 2000.

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

- Andreevska, Elena: The European Convention on human rights and the rights related to good administration of justice: article 6, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 48 (1998.), broj 4, str. 437.-451.
- Crnić-Grotić, Vesna: Dopuštenost zahtjeva protiv Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, 28 (2003.), Suppl. 3, str. 251.-275.
- Dokumenti Vijeća Europe: institucionalni okvir, ljudska i manjinska prava, lokalna samouprava, kazneno pravo, priredili: Miomir Matulović i Berislav Pavišić, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2001.
- Garašić, Jasnica: O upravnom sporu pred Upravnim sudom Republike Hrvatske u svjetlu čl. 6. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, 19 (1998.), suppl., str. 967.-1004.
- Goranić, Ivana: Diskriminacija u odlukama Europskog suda za ljudska prava u Strasbourgu i Protokol 12. uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 53 (2003.), broj 6, str.1457.-1474.
- Francis G. Jacobs, Francis G./ White, Robin C.A.: The European convention on human rights, 2nd ed., Clarendon Press, Oxford, 1996.
- Lukina Karajković, Lidija: Izvršenje presuda Europskog suda za ljudska prava u Strasbourgu, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 53 (2003.), broj 2, str.407.-419.
- Mataga Zvonimir: Effectiveness of domestic remedies under the European convention on human rights (Article 13), Budapest, 2002. (magistarska radnja nostrificirana na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu)
- Omejec, Jasna: Odnosi Ustavnog suda Republike Hrvatske i Europskog suda za ljudska prava pri odlučivanju o duljini sudskih postupaka u Republici Hrvatskoj, Informator, broj 5332 i broj 5333-5334, godina LIII, travanj 2005.

- P. van Dijk, G.J.H. van Hoof: Theory and practice of the European Convention on human rights, 2nd ed., Kluwer Law and Taxation Publishers, Deventer - Boston, 1990.
- Pravo na pošteno suđenje i razuman rok, urednici: Jadranko Crnić, Nikola Filipović, Organizator, Zagreb, 2003.
- Rittosa, Dalida: Elementi modela crime control i due process u odlukama tijela Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda s obzirom na članak 6.stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 10 (2003), broj 1, str.75.-107.
- Rodin, Siniša: Ustavno-pravni aspekti primjene Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda / Siniša Rodin, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 48 (1998.), broj 1-2, str. 85.-116.
- Uzelac, Alan: Hrvatsko procesno pravo i jamstvo "pravičnog postupka" iz Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Zbornik pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, 19 (1998.), suppl., str.1005.-1030.

NAČIN POLAGANJA ISPITA:

Ispit će se sastojati od dva dijela: ispitnog testa u pisanom obliku i usmenog razgovora s ispitanikom.

U prvom dijelu ispita polaznici će imati zadaću izraditi odluku prema zadanim elementima konkretnog slučaja iz nadležnosti Europskog suda za ljudska prava u Strasbourgu, te odgovoriti na postavljena pitanja vezana uz načela koja su pri rješavanju konkretne sudske stvari primijenili.

Na usmenom dijelu ispita provjeravat će se stupanj usvojenog teorijskog znanja iz područja obuhvaćenog nastavnim programom.

Pri ocjeni uspjeha u obzir će se uzimati i cjelokupno zalaganje i aktivnost polaznika studija tijekom održavanja nastave, kao i ocjene koje je polaznik dobio iz pisanog rada i vježbi.

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA:

Temeljem studentskih evaluacija i ocjene uspješnosti studenata na ispitu, nastava će se kontinuirano usavršavati. Sadržaj kolegija i uspješnost njegove provedbe uspoređivat će se sa sličnim programima u zemljama Europske unije.

DRŽAVLJANSKO PRAVO

A/ Voditelj kolegija: prof. dr. sc. Dragan Medvedović

Nastavnik: prof. dr. sc. Jasna Omejec

B/ Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

C/Sadržaj predmeta:

-Pojam državljanstva i sadržaj državljanškog statusa fizičke osobe. - Povijesni razvitak državljanstva u poredbenom i hrvatskom pravu. - Uređenje nekih pitanja državljanstva normama međunarodnog prava. - Razlike u statusu domaćeg državljanina i stranca u suvremenom pravu, s osobitim obzirom na evropske integracije. - Stjecanje državljanstva originernim putem u poredbenom i hrvatskom pravu). - Promjene državljanstva tijekom života na osnovi porodičnog statusa (zaključenje i razvod braka, djeca, posvojenje). - Prirođenje (naturalizacija): pravo ili privilegij. - Pravni osnovi prestanka državljanstva (odricanje, otpust, oduzimanje, izbivanje iz zemlje itd) u poredbenom pravu, hrvatskoj pravnoj povijesti i uređenje de lege lata). - Sukcesija država i utjecaj na državljanški status pojedinaca, s osobitim obzirom na prostor biv. Jugoslavije.

D/ Suradnik u nastavi: -----

E/ Literatura:

Obvezna:

Krbek I., Pravo javne uprave, knj. I, Zagreb 1960.

Borković I., Upravno pravo, Zagreb, 2002

Hrestomatija upravnog prava (pripr. Medvedović), knj. II., Zagreb, (u pripremi 2004).

Medvedović, D. Stjecanje hrvatskog državljanstva po načelu podrijetla (ius sanguinis), čas. Zakonitost br. 3, 1992.,

Medvedović, D. Federal and Republican Citizenship in the Former SFR Yugoslavia at the time of its dissolution, Croatian Critical Law Review, No 2, 1998, str. 21-56

Omejec, J., Legal requirements for acquiring Croatian citizenship by naturalization, Zabornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 46(1996) 5.;

Ivanda, S. (prir.), Zbirka propisa o državljanstvu hrvatskomu, Zagreb, 1995.

Dopunska:

Hartley, T., Temelji prava Europske zajednice: uvod u ustavno i upravno pravo EZ, 2. izd., Rijeka 2004

Aleinikoff T.A. Immigration process and policy, St. Paul, Minnesota, više izdanja

Bar-Yaacov N. Dual nationality, London, 1961.

Basic documents on international migration law, ed. R. Plender, Hague, Boston, London 1997.

Blagojević B.T., Osnovi nauke o državljanstvu, Bgd, 1938.

Council of Europe achievements in the field of law - Nationality, Strasbourg, 1997.

Državlanski status državljana bivše SFRJ nakon njezina raspada (radni materijal) -

Međunarodna konferencija Zagreb 21. i 22. veljače 1997. i u čas. Croatian critical law review (na engleskom),

Donner R., The regulation of nationality in international law, Helsinki, 1983.

Hailbronner - Renner, Staatsangehörigkeitsrecht, Munchen, 1992.

Jadoul-Mignon (dir.), Le droit des étrangers, Bruxelles, 1993.

Lilich R. B., The human rights of aliens in contemporary international law, Manchester,

Nascimbene, B., (ed.), Nationality laws in the European Union, London 1998. (engl. i franc)

Nguyen van Yen, C. Droit de l'immigration, Paris, 1986.

O'Leary S.- Tiilikainen, T. (ed), Citizenship and nationality status in the new Europe, London 1998

Verwighen M, Nationalite et statut personnel, Bruxelles-Paris, 1984.

Weis P, Nationality and Statelessness, London, 1956.

Cesarani, D – Fulbrook, M (eds): Citizenship, Nationality and Migration in Europe, London-New York, 1996

Dunne, M – Bonazzi, T (eds): Citizenship and Rights in Multicultural Societies, Staffordshire, 1995

Omejec, J., Legal requirements for acquiring Croatian citizenship by naturalization : in comparaison with the naturalization laws of some European and Anglo-Saxon countries .

Anderson, M – Apap, J: Police and Justice Co-operation and the New European Borders, The Hague-London-New York, 2002.,

Shell, Debie et al., US Immigration and Citizenship, 2003.

F/ Način provjere znanja: usmeno.

PRAVA IZRAŽAVANJA U REPUBLICI HRVATSKOJ

A) Voditelj kolegija: prof.dr.sc.Ivan Padjen

B) Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

C) Sadržaj predmeta:

I. Narav prava izražavanja.

II. Vjerska prava: prava na osnivanje i status vjerskih tijela; radna i socijalna prava vjerskih službenika i namještenika; vjerske zajednice u obrazovanju, javnim medijima i javnim ustanovama; prava na javnu potporu; provedba morala i prava vjerskih zajednica.

III. Akademska prava: pravo na osnivanje sveučilišta, pravo na autonomiju i javnu potporu; prava nastavnika, nar. na stalnost zaposlenja; prava studenata, nar. na izbor nastave, ocjenjivanje nastavnika i javnu potporu;

IV. Medijska prava: status novinara, javnih glasila, nar. odgovornost kaznena, za naknadu štete, objavljivanje ispravaka i priopćenja,; pravno uređenje poslanja rtv kao javne službe?

V. Stranačka prava: pravo na osnivanje i status političke stranke, nar. prava i dužnosti (spram članova i javnosti) na podsudnost, ustavnost, demokratičnost, javnost i solidarnost.; odgovornost i zabrana.

E) Literatura (preporučena \$):

- Grubišić, I. (ur.), Crkva i država (Split, 1995), 5-50, 81-108.

- Fleck, H.-G.& G.Cvitan (ur.), Liberalizam i katolicizam, 2.sv.(Zagreb, 1998-99), tekstovi I.Padjena i A. Uzelca.

- Padjen, I. "Ustav i sveučilište", ZPFSR 21 (2000), 449-500.

- Alaburić, V. i dr., Zakon o javnom priopćavanju (Zgreb, 2000), 1.-153.

- Pripčić, I. (ur.), Država i političke stranke (Zagreb, 2004), tekstovi I.Pripčića, J. Omejec, I.Padjena, Z.Petaka.

- Jacobs & White, European Convention on Human Rights, 3rd ed. (Oxford, 2002), chs.12-14, 264-289; ch.6, 320-328. \$

Izvedbeni program predmeta sadrži popis važnijih propisa i presuda te ostalu preporučenu literaturu. Student može pojedine naslove zamijeniti naslovima iz programa predmeta "Teorija javnog prava".

F) Način provjere znanja:

Provjera i evaluacija tijekom sudjelovanja u nastavi, izrade i predstavljanja pisanog rada na izabranu temu, po potrebi usmeni ispit.

SUSTAVI SOCIJALNE SIGURNOSTI

A) Nositelj predmeta: prof. dr. sc. Vlado Puljiz,

B) Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

C) Sadržaj predmeta:

Definicija i osnovni pojmovi vezani uz sustave socijalne sigurnosti.

Povijesni razvoj sustava socijalne sigurnosti u Hrvatskoj i Europi

Glavni sustavi socijalne sigurnosti:

- mirovinski sustav

- zdravstvena zaštita

- zaštita nezaposlenih

- socijalna pomoć i socijalna skrb

- obiteljska politika
- stambena politika
- Globalizacija, nadnacionalne integracije, društvene promjene i reforme sustava socijalne sigurnosti

RAZVIJANJE OPĆIH I SPECIFIČNIH KOMPETENCIJA (znanja i vještina):

U okviru ovog kolegija studenti trebaju steći osnovna znanja o sustavima socijalne sigurnosti kao bitnim sastojnicama socijalne države, o njihovim vrijednosnim temeljima, razvoju, načinima i instrumentima djelovanja, problemima pred kojima se danas nalaze kao i reformama kojima su izloženi. Hrvatski sustavi socijalne sigurnosti i njihove preobrazbe analizirat će se u komparativnom europskom kontekstu.

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE I NAČIN PROVJERE ZNANJA:

Nastava će se izvoditi u vidu predavanja.

Organizirat će se rasprave o pojedinim sustavima socijalne sigurnosti.

Studenti će pisati seminarske radnje o pojedinim temama.

POPIS LITERATURE POTREBAN ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

Puljiz V. i sur. (2005.) Socijalna politika. Povijest. Sustavi. Pojmovnik. Zagreb: Pravni fakultet.

Puljiz, V. i sur. (2005. - u pripremi) Socijalna politika Hrvatske, Zagreb, Pravni fakultet

Zrinščak, S.(ur.) (1998.) Globalizacija i socijalna država. Zagreb: RSP i SSSH.

Bonoli, G., George V. and Taylor-Gooby P. (2000.) European Welfare Future, Polity Press, Cambridge

Clasen, J. (ed.) (1997) Social insurance in Europe, The policy Press, Bristol

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

Revija za socijalnu politiku, časopis Studijskog centra socijalnog rada Pravnog fakulteta u Zagrebu.

Hill, M. /1996) Social Policy - A comparative analysis, Prentice Hall, London

Ginsburg, N. (1992) Division of welfare, Sage, London

Esping-Andersen, G. (1999) Social Foundations of Postindustrial Economies, Oxford University Press

International Review of Social Security, časopis International Social Security Association, Ženeva; časopis izlazi na engleskom, francuskom, njemačkom i španjolskom jeziku

NAČIN POLAGANJA ISPITA:

Pismeno i usmeno.

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA: Evaluacija nastave.

Analiza rezultata ispita.

Analiza seminarskih radnji.

III SEMESTAR:

OBVEZNI KOLEGIJI

POREDBENO USTAVNO PRAVO I POLITIČKE INSTITUCIJE III.
USTAVNOST I LJUDSKA PRAVA U STANJIMA KRIZE

A/ Voditelj kolegija: Prof.dr.sc. Branko Smerdel
Nastavnik: Prof.dr.sc. Smiljko Sokol

B/ Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

C/ Sadržaj predmeta:

Izučavat će se ustavne institucije zaštite prava čovjeka, njihov razvitak u zrelim demokracijama i utjecaj na procese demokratske tranzicije nedemokratskih političkih sustava. Težište je na komparativnom izučavanju razvoja i promjena suvremenih ustavnih i međunarodnih institucija, s posebnim obzirom na socijalne i politološke osnove uspješnosti tranzicijskih procesa (nova institucionalna analiza i proces ustavnog izbora. Posebna pozornost biti će posvećena suvremenim problemima očuvanja ljudskih prava u ratu protiv terorizma i borbi protiv korupcije, te očuvanju ustavnosti u izuzetnim stanjima.

D/ Suradnici u nastavi: Prof.dr.sc. Biljana Kostadinov
Dr. sc. Robert Podolnjak

E/ Literatura:

1. Obvezna:

SMERDEL: Ustavnost, vlast i odgovornost, hrestomatija, u tisku
SOKOL-SMERDEL: Ustavno pravo, Informator, Zagreb 1998.
R.HAGUE, M.HARROP,S.BRESLIN: Komparativna politika i vladavina, FPZ 2001.
J.E.FINN: Constitutions in Crisis. Political Violence and the Rule of Law, Oxford 1991.

2. Dopunska:

A.M.MAVČIČ: Primerjalno ustavno pravo: pravo človekovih pravic, Ljubljana 2002.
F.GRAD, I. KRISTAN, A. PERENIČ: Primerjalno ustavno pravo, Ljubljana 2004.
V. OSTROM: Politička teorija složene republike, Zagreb 1989.
R. HIGGS: Crisis and Leviathan, Oxford 1987.
D.P. FRANKLIN: Extraordinary Measures, Pittsburgh 1992.

F/ Način provjere znanja:

Esej od 20-30 stranica i usmena obrana na seminaru, odnosno usmeni ispit.

SLUŽBENIČKI SUSTAV

Nositelj predmeta: prof. dr. sc. Ivan Koprić i prof. dr. sc. Željko Pavić
Suradnica: dr. sc. Gordana Marčetić
Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

A. Okvirni sadržaj – program predmeta

1. Kategorije osoblja zaposlenog u upravi (razlikovanje između pojedinih vrsta službenika: stalni službenici, menadžeri i ugovorni službenici. Razlikovanje između službenika, namještenika i političkih dužnosnika);
2. Pojam i obilježja javnih službenika (teorijske definicije i suvremene koncepcije, karakteristična obilježja, pojam službenika u hrvatskom zakonodavstvu, državni

službenici/javni službenici);

3. Mijenjanje uloge službenika (službenici kao nositelji vlasti ili beneficije u povijesti, službenici kao nositelji društveno korisnog posla u suvremeno doba, službenici kao članovi nomenklature u razdoblju socijalizma, javni službenici u tranzicijskim zemljama, menadžeri);
4. Mijenjanje uloge vodećeg osoblja (vlast-autoritet, od rukovođenja do javnog menadžmenta, vodeće osoblje u tranzicijskim zemljama. Uloge u suvremeno doba: proizvođač, integrator, poduzetnik i administrator. Rekrutacija i razvoj vodećeg osoblja);
5. Službeničko pravo i službenički sustav (razlikovanje radnog i službeničkog prava, doseg službeničkih zakonodavstava u pojedinim zemljama, službeničko zakonodavstvo u Hrvatskoj, službenički sustav općenito);
6. EU standardi u pogledu službeničkog zakonodavstva i službeničkog sustava u tranzicijskim zemljama (promjena službeničkog zakonodavstva, depolitizacija i profesionalizacija službeničkog sustava, razvoj karijere javnih službenika, fleksibilizacija, reforma platnog sustava, razvoj sustava osposobljavanja javnih službenika);
7. Prijem službenika u službu i prestanak službe (profesionalizacija, depolitizacija);
8. Klasifikacijski sustav (vrste klasifikacije upravnog osoblja, analiza poslova u upravi);
9. Plaće i sustav nagrađivanja (plaća, materijalne i nematerijalne nagrade te druge pogodnosti i davanja vezana uz službenički status, napredovanje u plaći);
10. Sustav napredovanja i razvoj karijere (automatski/otvoreni sustav napredovanja, ocjenjivanje javnih službenika, tehnike ocjenjivanja, motivacija, zaštita karijere);
11. Obrazovanje, osposobljavanje i usavršavanje (OOU) javnih službenika (OOU karijernih službenika i vodećeg osoblja, komparativni primjeri sustava OOU, OOU u Hrvatskoj);

B. Opća i posebna znanja koja se stječu navedenim predmetom

Opća se znanja odnose na temeljna pitanja službeničkog sustava, europske upravne standarde glede službeničkog sustava i službeničkog prava, profesionalizaciju uprave te sustav upravnog obrazovanja.

Posebna znanja se odnose na razvoj uloge upravnog osoblja i upravnih rukovoditelja te na pravnu regulaciju službeničkog sustava u Hrvatskoj.

Studenti stječu vještine tumačenja pravnih propisa koji reguliraju službenički sustav, kao i određene tehničke vještine upravljanja ljudskim potencijalima, od uspostavljanja klasifikacijskog i platnog sustava te sustava napredovanja, do ocjenjivanja rada službenika i vođenja postupaka stručnog usavršavanja i osposobljavanja službenika.

C. Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara te individualno na konzultacijama. U nastavi kao gosti sudjeluju eksperti-praktičari. Moguće je održavanje nastave kroz mentorski rad. Provjera znanja vrši se ocjenom aktivnosti tijekom nastave, ocjenom izlaganja i kraćih pismenih radnji te putem usmenog ispita.

D. Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Pusić, Eugen (2002) Nauka o upravi, XII. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Zagreb: Školska knjiga, str. 203-260, 294-312.

Marčetić, Gordana (2005) Javni službenici i tranzicija, Društveno veleučilište u Zagrebu i Konrad Adenauer Stiftung, Zagreb, 2005.

Koprić Ivan, Gordana Marčetić (2003), Obrazovanje upravnog osoblja: iskustva i izazovi, u: I. Koprić (ur.) Modernizacija hrvatske javne uprave, Pravni fakultet u Zagrebu i Konrad Adenauer Stiftung, str. 191-227.

Propisi:

Zakon o državnim službenicima, NN 92/05;

Zakon o plaćama u javnim službama, NN 27/01;

Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike, NN 3/02, 45/02, 9/03;

Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u državnoj službi, NN 37/01, 38/01, 71/01, 89/01, 112/01, 7/02, 17/03, 197/03, 21/04 i 25/04.

E. Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Borković, Ivo (1999) Službeničko pravo. Zagreb: Informator.

Pusić, Eugen, et al (1998) Hrestomatija upravne znanosti, svezak I., Zagreb: Pravni fakultet.

Page, Edward C., Vincent Wright (eds.) (1999) Bureaucratic Elites in Western European States. A Comparative Analysis of Top Officials. Oxford: Oxford University Press

Butcher, T., A. Massey (eds.) (2003) Modernising Civil Services. Cheltenham: Edward Elgar.

Farnham, David, Sylvia Horton, John Barlow, Annie Hondeghem (eds.) (1996) New Public Managers in Europe: Public Servants in Transition. Basingstoke i London: MacMillan Press.

Koprić, Ivan, Gordana Marčetić, Helena Masarić, Dragan Medvedović (2001) Temeljni prijedlozi povodom nove regulacije statusa lokalnih službenika u Hrvatskoj, Hrvatska javna uprava 3(2): 283-329.

Marčetić, Gordana (2001) Obrazovanje i usavršavanje lokalnih službenika, Hrvatska javna uprava 3(3-4): 607-643.

Marčetić, Gordana (2006) Upravljanje ljudskim potencijalima u javnoj upravi i novi Zakon o državnim službenicima, Hrvatska javna uprava, 6(2):83-119

Verheijen, Tony, Alexander Kotchegura (1999) Civil Service Systems in Central and Eastern Europe, Edward Elgar, Cheltenham, UK i Northampton, MA, USA.

Bekke, Hans A.G.M., Frits M. van der Meer (eds.) (2000) Civil Service Systems in Western Europe. Cheltenham and Northampton: Edward Elgar.

Halligan, John (ed.) (2003) Civil Service Systems in Anglo-American Countries. Cheltenham and Northampton: Edward Elgar.

Terry, Larry D. (1995) Leadership of Public Bureaucracies. Thousand Oaks etc.: SAGE.

Kavran, Dragoljub (2003) Javna uprava: reforma, trening, efikasnost. Beograd.

Krbek, Ivo (1948) Lica u državnoj službi. Zagreb: JAZU.

F. Način polaganja ispita

Ispit se polaže usmeno.

G. Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta

Praćenje kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta vrši se putem anketnih formulara namijenjenih studentima kojima se ocjenjuje kvaliteta nastave i nastavnika u cjelini, organizacija izvođenja nastave, poticanje interesa kod studenata te relevantnost i kvaliteta dobivenih informacija. Anketa je anonimnog karaktera iako anketirani studenti mogu iznijeti svoja mišljenja i pod punim imenom. U anketi studenti mogu slobodno ocjenjivati izvedbu nastave prema različitim kriterijima koji su predloženi u upitniku, a mogu davati i vlastite komentare na izvedbu nastave. Obrada ankete obavlja se prema standardnim statističkim metodama. Rezultati ankete su strogo povjerljive prirode te se mogu koristiti samo na prethodno utvrđeni način.

Kvaliteta i uspješnost izvedbe predmeta može se pratiti i na druge načine, na primjer, angažiranjem inozemnih kolega koji bi temeljem obuhvatnog pregleda usporedili nastavni program i obavljanje nastave s nastavom na inozemnim sveučilištima, i sl.

SUDSKA KONTROLA UPRAVE

A/ Voditelj kolegija: prof. dr. sc. Dragan Medvedović

Nastavnik: prof. dr. sc. Jasna Omejec

B/ Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

C/Sadržaj predmeta:

1. Opća teorija sudskog nadzora djelovanja uprave. - Sistemi sudskog nadzora u svijetu. i njihova suvremen transformacije.
2. Osnovna obilježja sudskog nadzora djelovanja uprave u Francuskoj, Austriji, Njemačkoj, Sloveniji, državama common law-a. Nadzor zakonitosti akata tijela EU i međunarodnih organizacija.
3. Dileme: redovni sudovi, upravni sudovi opće nadležnosti, specijalizirani upravni sudovi.
4. Objekt upravnosudskog nadzora (upravni akti, drugi pojedinačni akti uprave, normativni akti, materijalne radnje);
5. Način odlučivanja i širina sudskih ovlasti: - spor o zakonitosti ili spor pune jurisdikcije;
6. Razvitak sudske kontrole uprave na području Hrvatske.
7. Teorijski i praktični problemi upravnosudskog postupka (upravnog spora) u suvremenom domaćem pravu: a) objekt spora (upravni akt ili i drugi akti i radnje uprave), b) upravni spor o zakonitosti ili upravni spor pune jurisdikcije ili mješoviti spor, c) problem tužitelja i tuženoga, d) upravni spor s obligatornom usmenom raspravom ili bez nje, e) dopustivost iznošenja novih činjenica i novih dokaza, f) prihvatljivost supsidijarne primjene ZPP-a, g) suspenzivni ili nesuspensivni učinak tužbe, h) jednostupanjsko ili dvostupanjsko odlučivanje, i) pravni lijekovi, j) učinkovitost i brzina tješavanja, k) izvršenje odluka suda u upravnom sporu.

D/ Suradnik u nastavi: -----

E/ Literatura:

Obvezna:

Borković I., Upravno pravo, Zagreb, 2002.,

Krbek I., Pravo javne uprave, III, Zagreb, 1962.

Medvedović, D., Upravno sudstvo u Hrvatskoj - Prilog za povijesni pregled - u Hrestomatija upravnog prava, Zagreb 2003.

Borković, I. Upravno sudovanje i upravni spor u Hrvatskoj u vremenu od 1990. do danas, u knj.

Zbornik odluka 1977.-2002. Upravni sud Republike Hrvatske [Zagreb(2004);.

Zbornik odluka (Upravnog suda RH) 1977-2002., Zagreb, 2002.

Dopunska:

Krbek, Sudska kontrola naredbe, Zagreb, 1939

Popović, O upravnom sporu, Beograd, 1955

Stojanović M. Sudska kontrola akata uprave, Bgd 1963.

Komentari Zakona o upravnim sporovima:

Ivančević-Lalić, Androjna, Dragojlović-Mihailović, Krijan, Majstorović, Perović, Bačić-Tomić, Tratar, B., Upravni spor, Ljubljana 2002.

Brown - Bell, French administrative law, Oxford, 1998.

Gerichtschutz gegen die Exekutive, Tom I. -III., Köln Berlin, Bonn, München, NY, 1970

Brisson, J.F., Les recours administratifs en droit public français : contribution a l'etude du contentieux administratif non juridictionnel, Paris : L.G.D.J, 1996

Debbasch-Ricci, Contentieux administratif, Paris, 1994.

Langavant E.-Rouault M-C., Le Contentieux administratif, Paris, 1978.
Collet, M. Le contrôle juridictionnel des actes des autorités administratives indépendantes, Paris, LGDJ, 2003.
Machacek, R. (Hrsg.) Verfahren vor dem Verfassungsgerichtshof und vor dem Verwaltungsgerichtshof, 5. Aufl., Wien 2004.,
Smith S. de, Woolf H., Jowell, J., Judicial review of administrative action, 5th ed. London, 1995
Chapus, R. Droit du contentieux administratif, Paris, 2004
Guy-Ecebert, C., Procédure administrative et médiation, Bruyant, Bruxelles, 2002.
Leroy, M., Contentieux administratif, Bruxelles, 2004
Galligan, D.J. et al. (ed.), Administrative justice in the new European democracies : case studies of administrative law and process in Bulgaria, Estonia, Hungary, Poland and Ukraine, Oxford 1998.,
Pouille A., Le pouvoir judiciaire et les tribunaux, Paris, 1985.
Wraith R.E.-Hutchesson, Administrative tribunals, London, 1973

F/ Način provjere znanja: usmeno.

IZBORNI PREDMETI

IZBORI I IZBORNI SUSTAVI

A/ Voditelj kolegija: Prof.dr.sc. Smiljko Sokol
Nastavnik: Prof.dr.sc. Branko Smerdel

B/ Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

C/ Sadržaj predmeta:

Izučavat će se izborni sustavi i njihov utjecaj na stranačke sustave odnosno razvitak političkih sustava komparativno i u Republici Hrvatskoj. Predmet obuhvaća slijedeće osnovne cjeline: većinski izborni sustav i razmjerni izborni sustav, te njihove suvremene inačice; razvitak hrvatskog izbornog sustava; stranački sustavi; financiranje stranaka i izbora i nadzor nad njihovim djelovanjem.

D/ Suradnik u nastavi: Doc.dr.sc. Mario Jelušić

E/ Literatura:

1. Obvezna:

D. NOHLEN: Izborno pravo i stranački sustav, Zagreb 1992.

G. SARTORI: Stranke i stranački sustavi, Zagreb 2002.

SOKOL-SMERDEL: Ustavno pravo, Zagreb 1998.

2. Dopunska:

F. GRAD, I. KRISTAN, A. PERENIČ: Primerjalno ustavno pravo, Ljubljana 2004.

A.M. MAVČIČ: Primerjalno ustavno pravo: pravo človekovih pravic, Ljubljana 2002.

K. VON BEYME: Transformacija političkih stranaka, Zagreb 2002.

M. JELUŠIĆ: Financiranje političkih stranaka i izborna utakmica, Zbornik PFZ 5/2004, 825-863.

F/ Način provjere znanja:

Esej od 20-30 stranica i usmena obrana na seminaru, odnosno usmeni ispit.

JAVNE SLUŽBE

Nositelji predmeta: prof. dr. sc. Dragan Medvedović, prof. dr. sc. Ivan Koprić i prof. dr. sc. Željko Pavić

Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

A. Okvirni sadržaj – program predmeta

Pojam javne službe

Nastanak i razvoj javnih službi. Država javnih službi. Vrste javnih službi. Funkcionalizacija upravljanja i funkcionalna samouprava. Funkcionalno i organizacijsko određenje javne službe. Gospodarske (komercijalne) i negospodarske (nekomercijalne) javne službe.

Materijalni kriteriji za određenje javne službe: netržišnost i prirodni monopoli, nužnost, kolektivna priroda dobra, prisilnost.

Politika i pravo EU i javne službe. Javne službe kao djelatnosti s posebnim dužnostima – dužnosti javne službe. Univerzalne usluge. Neprestano izvođenje. Regulirane cijene i kvaliteta usluga. Dostupnost. Sigurnost korisnika. Javne službe i državne pomoći.

Temelji pravnog režima javnih službi

Javna dobra. Cijena javnih dobara. Ugovorna obaveza izvođača javne službe. Stvari nužno potrebne za izvršavanje javnih službi (infrastruktura). Javne ovlasti. Prava korisnika javnih dobara i usluga. Financiranje javnih službi.

Liberalizacija javnih službi

Liberalizacija, komercijalizacija, privatizacija. Javne službe i konkurencija. Pravni instrumenti liberalizacije. Neovisno reguliranje.

Izvršavanje javnih službi

Javnopravni oblici: javne ustanove, javna poduzeća, drugi oblici.

Privatnopravni oblici: koncesija, drugi oblici javno-privatnog partnerstva.

Pojam i osnove pravnog uređenja javne službe u Hrvatskoj

Razvoj pravnog uređenja javnih službi u Hrvatskoj. Pozitivnopravno uređenje javnih službi: ustavne odredbe, zakonsko uređenje. Financiranje javnih službi: nacionalna, regionalna i lokalna razina. Funkcioniranje javnih službi – javne ovlasti.

Javna ustanova kao temeljni organizacijski oblik obavljanja javne službe u Hrvatskoj

Pojam javne ustanove. Osnivanje i struktura javne ustanove. Načela za djelovanje javnih ustanova. Djelokrug javne ustanove – obavljanje javne službe. Javne ovlasti javne ustanove. Nadzor nad djelovanjem javnih ustanova. Pravna zaštita građana (korisnika) u odnosu na javne ustanove.

Ostali organizacijski oblici obavljanja javne službe

Trgovačka društva osnovana od strane javnopravnih osoba: problemi identifikacije javne službe i javnih ovlasti. Dvojnost (nesigurnost) pravnog odnosa s građanima. Javne agencije.

Koncesionari: koncesijski postupak, pravna zaštita natjecatelja i korisnika javne službe.
Vlastita režija – primjer komunalnog gospodarstva.

Djelatnosti javne službe

Kriteriji određenja neke djelatnosti kao javne službe (monopoli, dužnost ili pravo građana da se koriste određenom djelatnošću, trajnost obavljanja djelatnosti, itd. Pozitivnopravna situacija u Hrvatskoj: djelatnosti koje se kao javne službe obavljaju u potpunosti odnosno djelomično. Identifikacija najčešće korištenih zakonskih kriterija pri određenju djelatnosti kao javne službe u Hrvatskoj.

B. Opća i posebna znanja koja se stječu

Opća znanja odnose se na pojmovna pitanja i vrste javnih službi, ulogu javnih službi u razvoju institucionalnog mehanizma države, politiku i regulaciju javnih službi u Europskoj uniji, oblike u kojima se izvode javne službe, pozitivnopravnu regulaciju javnih službi u Hrvatskoj, te pravni režim javnih ustanova.

Posebna znanja odnose se na odraz europske regulacije na nacionalno reguliranje javnih službi, razlikovanje komercijalnih i nekomercijalnih aspekata javnih službi i posljedica tog razdvajanja na pravni režim pod kojim se oni odvijaju, liberalizaciju javnih službi, kao i detaljnija znanja organizacije, obavljanja, financiranja i zaštite prava korisnika javnih službi u Hrvatskoj.

C. Oblici provođenja nastave i način provjere znanja

Nastava se izvodi u obliku predavanja, seminara i putem individualnog rada sa studentima na konzultacijama, diskusijskim grupama i sl.

Provjera znanja vrši se ocjenom aktivnosti tijekom nastave, ocjenom izlaganja i kraćih pismenih radnji te putem usmenog ispita.

D. Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita

Ivanišević, Stjepan (1968) Prilog diskusiji o pojmu javne službe. Zbornik radova Visoke upravne škole za 1968. godinu, str. 70-88.

Green Paper on Services of General Economic Interest. Commission of the European Communities, COM (2003) 270 final.

Green Paper on Public-Private Partnerships and the Community Law on Public Contracts and Concessions. Commission of the European Communities, COM (2003) 270 final.

Pirnat, Rajko (2004) Liberalizacija gospodarskih javnih službi. Zbornik X. dneva javnoga prava. Portorož. Str. 115-131.

Pličanič, Senko (1995) Javne službe. Javna uprava (Ljubljana) 31(4): 493-512.

Pirnat, Rajko (1999) Neodvisne upravne institucije. Javna uprava (Ljubljana) 35(3): 449-466.
Zakon o ustanovama, Narodne novine 76/93, 29/97, 47/99.

E. Popis literature koja se preporučuje kao dopunska

Walsh, Kieron (1995) Public Services and Market Mechanisms. Houndmills, London: MacMillan Press.

Péteri, Gábor, Tamás M. Horváth (eds.) (2003) Navigation to the Market: Regulation and the Competition in Local Utilities in Central and Eastern Europe. Budapest: OSI/LGI.

Davey, Kenneth (1998): Delivering Municipal Services. U: Davey, Kenneth, Gábor Péteri: Local Government Finances: Options for Reform. Nagykovácsi: Pontes.

Dorado, Silvia, Rick Molz (1998) Privatization: the core theories and missing middle. International Review of Administrative Sciences 64(4): 583-609.

F. Način polaganja ispita
Ispit se polaže usmeno.

G. Način praćenja kvalitete i uspješnosti izvedbe predmeta

Putem ankete namijenjene studentima kojom se ocjenjuje kvaliteta nastave i nastavnika u cjelini, organizacija izvođenja nastave, poticanje interesa kod studenata te relevantnost i kvaliteta dobivenih informacija.

JAVNOPRAVNI POLOŽAJ STRANACA

A/ Voditelj kolegija: prof. dr. sc. Dragan Medvedović

Nastavnik: prof. dr. sc. Jasna Omejec

B/ Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

C/Sadržaj predmeta:

1. Uvod – povijesni razvoj, temeljni pojmovi, pravni izvori. Povijesni razvoj; od prava stranaca i prava azila do imigracijskog prava. Raščlamba javnopravnog statusa stranaca; načela diobe pravnog područja i temeljni pojmovi. Pravo stranaca – osnovne karakteristike i dvojbe (javno)pravnog položaja stranaca. Imigracijsko pravo – posljedni stadij razvoja prava stranaca. Pravo azila – posebnosti izbjegličkog statusa. Pregled domaćih i međunarodnih pravnih izvora

2. Pravo stranaca. Osnovne odrednice javnopravnog tretiranja stranih državljana. Od klasičnih teorija (nacionalni tretman, ugovorni tretman) do modernih teorija (međunarodni minimalni standard, temeljna ljudska prava). Uži pojam prava stranaca; ulaz, kretanje, boravak i izlaz stranaca. Širi pojam prava stranaca; temeljna prava stranaca. (Ne)razdvojitost privatnih i javnih prava stranaca; dvojbe i perspektive. Specifičnosti europskog prava stranaca; nacionalni (usporedni) primjeri i utjecaj prava EU-a. Pravo EU-a; harmonizacija „najmanjeg zajedničkog nazivnika“ – pobjeda nacionalnog pravnog tretmana stranaca?

3. Imigracijsko pravo. Prava čovjeka kao temelj imigracijskog prava. Razvoj međunarodnopravnog sustava zaštite prava stranaca; primjer Paktova UN-a (Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima), odnosno europskih konvencija (Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Europska socijalna povelja). Ekonomske migracije; posebnosti pravnog položaja radnika-migranata. Specifičnosti prava EU-a; jaz između potreba europskog gospodarstva i političko-socijalnih prepreka imigraciji stranih državljana. Različite socijalne politike naspram stranih državljana; od asimilacije do integracije.

4. Pravo azila i izbjegličko pravo. Razvoj od azila do izbjegličkog prava. Azil – osnove instituta. Nastanak izbjegličkog prava – uloga međunarodnog prava. UN-ova Konvencija o pravnom položaju izbjeglica – početak modernog međunarodnog izbjegličkog prava. Osnovne karakteristike međunarodnopravnog uređenja izbjegličkog prava. Pravo EU-a; kraj međunarodnog izbjegličkog prava? Fragmentiranje izbjegličkog prava. Novi instituti – primjeri privremene i subsidijarne zaštite stranaca u EU.

5. Pravo stranaca u hrvatskom pravnom sustavu. Zakon o strancima i Zakon o azilu – novi legislativni instrumenti. Normativno objedinjavanje prava stranaca; primjer Zakona o strancima. Novi instituti hrvatskog prava stranaca – primjeri novih instituta (odgovornost prijevoznika i humanitarni boravak stranih državljana). Koncentracija nadležnosti MUP-a u

pravu stranaca. Normativna regulacija azila u hrvatskom pravu; primjer Zakona o azilu. (Ne)usklađenost Zakona o azilu s relevantnim međunarodnopravnim izvorima i europskim pravom. Postupak ostvarivanja azila. Institut privremene zaštite u hrvatskom pravu.

E/ Literatura:

Obvezna:

Ivanda, S. Policijsko upravno pravo, Zagreb, 2004.,

Ivanda, S. Suvreene ilegalne migracije u Republici Hrvatskoj, Policija i sigurnost, 11 (2002), 1-3

Šprajc, I. Pravni položaj stranaca u Republici Hrvatskoj - javnopravni aspekt, Zagreb, 1999.

Van der Mei, A. P: Free Movement of Persons within the European Community (Cross-Border Access to Public Benefits), Oxford-Portland, 2003

Anderson, M – Apap, J: Police and Justice Co-operation and the New European Borders, The Hague-London-New York, 2002

Dopunska:

Aviani, D., Upravni aspekti pravnog statusa stranaca u Republici Hrvatskoj, Zbornik Pravnog fakulteta u Splitu, 30(1993),1.,

Boehning, W: Studies in International Labour Migration, London, 1984

Cohen, R (ed): The Cambridge survey of world migration, Cambridge, 1995

Cesarani, D – Fulbrook, M (eds): Citizenship, Nationality and Migration in Europe, London-New York, 1996

Dunne, M – Bonazzi, T (eds): Citizenship and Rights in Multicultural Societies, Staffordshire, 1995

Goodwin-Gill, G.S: International Law and the Movement of Persons between States, Oxford, 1978

Končar, P: Mednarodno delovno pravo, Ljubljana, 1993

Kritz, M.M – Lim, L.L. – Zlotnik, H: International Migration Systems (A Global Approach), Oxford, 1992

Mesić, M: Međunarodne migracije (tokovi i teorije), Zagreb, 2002

Pellonpaa, M: Expulsion in International Law, Helsinki, 1984

Butterworths handbook on immigration law, London, 2001

Gutzwiller, Baumgartner., Schweizerisches Auslaenderrecht (2.Aufl.). München - Basel, 1997,

Shell, Debie et al., US Immigration and Citizenship, 2003.

Aleinikoff T.A. Immigration process and policy, St.Paul, Minnesota, više izdanja

Basic documents on international migration law, ed. R.Plender, Hague,Boston,London 1997.

Council of Europe achievements in the field of law - Nationality, Strasbourg, 1997.

Frowein J.A.-Wolf J. (Hrsg), Auslaenderrech im internationalen vergleich, Heidelberg, 1985.

Gulbrenkian P.-Badoux T. ed., Immigration law nad business in Europe, London, NY, Brisbane, Toronto,Singapore, 1993.

Jadoul-Mignon (dir.), Le droit des étrangers, Bruxelles, 1993.

Lilich R. B., The human rights of aliens in contemporary international law, Manchester,

Nguyen van Yen, C. Droit de l' immigration, Paris, 1986.

Weissbrodt, D. Immigration law and procedure,

F/ Način provjere znanja: usmeno.

POSEBNI UPRAVNI POSTUPCI

A/ Voditelj kolegija: prof. dr. sc. Dragan Medvedović

B/ Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

C/ Sadržaj predmeta:

1. Pojam i vrste posebnih dijelova upravnog prava u poredbenom i hrvatskom pravu. Posebni dijelovi upravnog prava u pravnom sustavu EU. Odnos između općeg i posebnih dijelova upravnog prava.
2. Posebni upravni postupci - carinski, porezni, u stvarima mirovinskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja, socijalne skrbi itd.
3. Pravni izvori posebnih postupaka: međunarodni ugovori (carine, mirovinsko osiguranje i sl.), zakoni, podzakonski akti (dopustivost), pravila struke. Odnos propisa posebnog upravnog postupka prema općem upravnom procesnom pravu. Odstupanje ili ne od načela općeg upravnog postupka.
4. Problem stranke u posebnom upravnom postupku. Posebice legitimacije.
5. Zastupanje stranke u posebnim postupcima (obavezno zastupanje od strane ovlaštenog zastupnika),
6. Poptpuni ispitni postupak ili skraćeni postupak. Dopustivost rješavanja elektronički izrađenom odlukom.
7. Specifičnosti dokazivanja i uporabe dokaznih sredstava u pojedinim posebnim postupcima
8. Tipologija procesnih pogrešaka u pojedinom posebnom upravnom postupku
9. Pravni lijekovi - redovni i izvanredni.
10. Izvršavanje odluke, posebice odluke kojom je donositelj obvezan na davanje činidbe strnci (isplata mirovine, povrat stvari itd.)

Napomena: Student bira i studira jedan od posebnih upravnih postupaka zavisno o svojem znanstvenom, stručnom interesu i radnom iskustvu.

D/ Suradnik u nastavi: -----

E/ Literatura:

Obvezna:

Borković I., Upravno pravo, Zagreb, 2002.

Medvedović, D., Pravno uređeni postupci - pretpostavka moderne uprave, u Hrestomatija upravnog prava, Zagreb, 2003.

Medvedović, D., Aktualna pitanja primjene Zakona o općem upravnom postupku, čas. Pravo u gospodarstvu, sv. 6., 2004.,

Medvedović, D., Stranka i nezino zastupanje u upravnom postupku, Hrvatska javna uprava, br. 2, 2005.

Medvedović, D., Upravni postupak i upravni spor (zbirka propisa), Zagreb, 2005. (u pripremi)

Dopunska (preporučena):

Krbek, I. Stranka u upravnom postupku, Zagreb 1928

Babac, Upravnopostupovno pravo: odabrana poglavlja, Osijek 1998.

Tomić, Z.R. Upravno pravo - upravna kontrola uprave, Beograd, 1989.

Kometari Zakona o općem upravnom postupku autora:

Crnković-Dupelj, Dupelj-Turčić, Androjna, Krbek, Krijan, Majstorović, Popović Sl., Bačić-Tomić, Kozarčanin;

Luhmann, N. Legitimacija kroz proceduru, Zagreb 1992.

Hengstschlager, J. Leeb, D., Kommentar zum Allgemeinen Verwaltungsverfahrensgesetz, T. 1-

3., Wien, 2004.-2005.

Seidel, A., Reimer, E., Möstl, M., Allgemeines Verwaltungsrecht mit Kommunalrecht 2. Aufl. München, 2005.,

Wolf-Rüdiger Schenke, Verwaltungsprozessrecht, 9. Aufl. 2004.

Schwarze, J., European administrative law, London 1992 [i.e. 1995]

Kopp, F. O., Verwaltungsverfahrensgezet mit Erläuterungen, München 1980. i kasnija izdanja

Skrobotz, Jan, Das elektronische Verwaltungsverfahren, Berlin, 2005

Detterbeck, Steffen, Allgemeines Verwaltungsrecht und Verwaltungsprozessrecht, 2. Aufl., München. 2004

Nehl, H.P. Administrative procedure in EC law, Oxford, 1999.

Walter-Meyer, Grundriss des österreichischen Verwaltungsverfahrensrechts, Wien 1995

Wieser R., Handbuch des Bussgeldverfahrens, Stuttgart, 1995.

Wolf-Bachof, Verwaltungsrecht, Band I-III, München 1987-1995.

Wolf-Rüdiger Schenke, Verwaltungsprozessrecht, 9. Aufl. 2004.

Chapus, R. Droit du contentieux administratif, Paris, 2004

Guy-Ecebert, C., Procédure administrative et médiation, Bruyant, Bruxelles, 2002.

Leroy, M., Contentieux administratif, Bruxelles, 2004

Schenke, W.-R., Verwaltungsprozessrecht / 4. neubearbeitete Aufl.

Heidelberg, 1996,

F/ Način provjere znanja: usmeno ili izrada pisanog rada.

RADNI ODNOSI DRŽAVNIH I JAVNIH SLUŽBENIKA

Nositelj predmeta: prof. dr. sc. Željko Potočnjak

Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

OKVIRNI SADRŽAJ PREDMETA:

1. Pojam državne i javne službe te kategorije državnih i javnih službenika.
2. Povijesni razvoj uređenja pravnog položaja državnih i javnih službenika
3. Suvremene tendencije u uređenju pravnog položaja državnih i javnih službenika (dvojba između statusa i ugovornog odnosa)
4. Pravno uređenje položaja državnih i javnih službenika:
 - a) pravni izvori;
 - b) načela profesionalne državne i javne službe;
 - c) odnos općeg radnog prava i posebnog službeničkog prava.
5. Zasnivanje, kretanje i prestanak radnog odnosa javnih službenika:
 - a) uvjeti za prijam u državnu i javnu službu;
 - b) postavljanje ili imenovanje;
 - c) zvanja;
 - d) premještanje;
 - e) napredovanje;
 - f) sloboda kretanja;
 - g) prestanak državne i javne službe.
6. Pravni položaj državnog i javnog službenika:
 - a) sustav karijere i uposlenja;
 - b) posebne obveze državnih i javnih službenika (prisega, čuvanje službenih tajni, radno vrijeme, odgovornosti i dr.);
 - c) pojedinačna prava državnih i javnih službenika (plaća i druga primanja, socijalno

osiguranje, troškovi putovanja i preseljenja, odmor i dopust):

d) sloboda udruživanja, pravo na kolektivno pregovaranje, pravo na štrajk, zaštita prava i interesa;

e) posebnosti pravnog položaja državnog i javnog (u pojedinačnom radnom odnosu, u kolektivnom radnom odnosu, razlozi približavanja pravnog položaja državnih i javnih službenika pravnom položaju radnika)

7. Usklađivanje pravnog položaja hrvatskih državnih i javnih službenika s uređenjem položaja tih osoba u zemljama Europske unije kao pretpostavka učinkovitosti državnih i javnih službi

8. Razvoj znanosti i istraživanja u području radnih odnosa državnih i javnih službenika

RAZVIJANJE OPĆIH I SPECIFIČNIH KOMPETENCIJA (znanja i vještina):

Polaznici trebaju dobiti opći uvid u uređenje pravnog položaja osoba zaposlenih u državnoj i javnoj službi. Pored objašnjenja povijesnih promjena u uređenju pravnog položaja osoba koje rade u državnim i javnim službama polaznici trebaju spoznati čimbenike takvog razvoja i upoznati se sa suvremenim tendencijama u uređenju pravnog položaja državnih i javnih službenika (problem statusa ili ugovornog odnosa). Posebna pozornost bit će posvećena onim čimbenicima od kojih ovisi utemeljenje učinkovite državne i javne službe kao „servisa“ građana. Sadržaj ovog kolegija treba polaznicima omogućiti produbljeno ovladavanje različitim aspektima pravnog uređenja položaja državnih i javnih službenika. U sklopu toga oni se trebaju upoznati i do visoke razine ovladati različitim izvorima prava koji uređuju radne odnose državnih i javnih službenika. Osim ovladavanja relevantnim izvorima hrvatskog prava (zakonima, podzakonskim aktima, kolektivnim ugovorima, sudskom praksom) očekuje se i upoznavanje s glavnim značajkama pravnog uređenja u nekoliko zemalja Europske unije (naročito Austriji, Njemačkoj, Francuskoj i Velikoj Britaniji). Osim upoznavanja s relevantnim izvorima međunarodnog radnog prava (relevantnim konvencijama Međunarodne organizacije rada), oni će se upoznati i sa zahtjevima i problemima koji proizlaze iz usklađivanja hrvatskog prava s pravnom stečevinom Europske unije. Pri obradi predviđenog sadržaja težište će biti na razjašnjenju posebnosti pravnog položaja državnih i javnih službenika u odnosu na radnike na koje se primjenjuje opće radno pravo.

Na temelju znanja i vještina stečenih u ovom kolegiju polaznici će biti osposobljeni za pojedinačni i skupni istraživački i stručni rad u području radnih odnosa državnih i javnih službenika. Na temelju takvog rada oni će moći sudjelovati u donošenju najsloženijih odluka u svezi s radom i razvojem državne i javne službe. Zbog ostvarenog uvida u komparativna i međunarodna rješenja oni će biti osposobljeni za usklađivanje hrvatskog prava s pravnim stečevinama Europske unije te za sudjelovanje u postupcima povećanja učinkovitosti državne i javne uprave u službi građana.

OBLICI PROVOĐENJA NASTAVE, NAČIN SUDJELOVANJA POLAZNIKA U PROVEDBI PREDMETA I NAČIN PROVJERE ZNANJA:

Nastava će prvenstveno imati oblik predavanja raspoređenih u nekoliko dvotjednih turnusa, koja će zahtijevati aktivno sudjelovanje i kontinuirani rad polaznika. Od polaznika se očekuje da se prije predavanja upoznaju s temeljnom literaturom, propisima i slučajevima koji će se na predavanjima razmatrati. Analizirat će se presude Europskog suda za ljudska prava, Europskog suda pravde, Ustavnog suda i Upravnog suda koje imaju posebno značenje za razvoj radnih odnosa državnih i javnih službenika. Posebna pozornost posvetit će se slučajevima u svezi sa zabranom diskriminacije u području radnih odnosa i socijalne sigurnosti. Usporedit će se hrvatski propisi i sudska praksa s relevantnim europskim pravnim izvorima i sudskom praksom. Radi poticanja na istraživački rad studenti će se upoznati s najznačajnijim domaćim i stranim bazama podataka važnih za područje radnih odnosa državnih i javnih službenika. Određeni dio nastave održati će se u obliku seminara, a značajni

dio raspoloživog vremena posvetit će se pojedinačnom radu sa studentima. Napredovanje polaznika pratiti će se kroz njihovo podnošenje bilježaka i sudjelovanje u nastavi.

POPIS LITERATURE POTREBNE ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

Ravnić, Anton, Osnove radnog prava – domaćeg, usporednog i međunarodnog - , Zagreb, Pravni fakultet u Zagrebu, 2004, 181.-207.

Bossaert, Denielle et al. Civil Services in the Europe of Fifteen, Trends and New Developments, Maastricht, European Institute of Public Administration, 2001, 17.-83., 241.-252.

Fredman, Sandra i Gillian S. Morris. The state as employer: labour law in the public services. London i New York: Mansell, 1989., str. 1-81.

Pusić, Eugen, Hrvatska središnja državna uprava i usporedni upravni sustavi, Zagreb, Školska knjiga, 1997, 87.-97., 265.-273., 181.-294.

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

Borković, Ivo. Službeničko pravo. Zagreb: Informator, 1999., str. 3-72.

Miletić, Edmond. Zasnivanje radnog odnosa u tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u: Dika, Mihajlo et al. Zasnivanje i prestanak radnog odnosa; Rješavanje radnih sporova. Zagreb: Narodne novine, 2004., str. 55-64.

Rulic - Hren, Silva. Prestanak državne službe - prema Zakonu o državnim službenicima i namještenicima, u: Dika, Mihajlo et al. Zasnivanje i prestanak radnog odnosa; Rješavanje radnih sporova. Zagreb: Narodne novine, 2004., str. 67-81.

NAČIN POLAGANJA ISPITA:

Ispit se polaže usmenim putem te pisanjem eseja na predmetnu temu.

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA:

Temeljem studentskih evaluacija i ocjene uspješnosti studenata na ispitu, nastava će se kontinuirano usavršavati. Sadržaj kolegija i uspješnost njegove provedbe uspoređivat će se sa sličnim programima u zemljama Europske unije.

IZRADA PRAVNIH PROPISA U DRŽAVNOJ UPRAVI

A. Nositelj predmeta: prof. dr. sc. Jasna Omejec

B/ Broj sati: (5 ECTS bodova)

C. Okvirni sadržaj predmeta:

3. Pojam normativne djelatnosti
4. Hijerarhija pravnih propisa
5. Razlikovanje zakona, drugih pravnih propisa i općih akata
6. Pretpostavke za donošenje zakona i drugih pravnih propisa
7. Načela za izradu zakona i drugih pravnih propisa
8. Pravila izrade teksta zakona i drugih pravnih propisa (po dijelovima)
9. Pravila izrade izmjena i dopuna zakona i drugih pravnih propisa
10. Pravila izrade pročišćenog teksta zakona i drugih pravnih propisa
11. Pravila izrade ispravka zakona i drugog pravnog propisa
11. Objava zakona i drugih pravnih propisa
12. Stupanje na snagu zakona i drugih propisa

D. Razvijanje općih i specifičnih kompetencija (znanja i vještina):

Polaznici se trebaju osposobiti za pravilnu izradu zakona i drugih propisa, koja je u djelokrugu tijela državne (i javne) uprave

Osposobljavanje za pravilnu izradu zakona i drugih propisa pokazuje se nužnim, jer nizak stupanj znanja i vještina vezanih uz pravno-tehnička pravila izrade normativnih akata u državnoj upravi dovodi do izrazito loših i nestručno napisanih prijedloga zakona i drugih propisa, te ozbiljno narušava načelo pravne sigurnosti objektivnog pravnog poretka Republike Hrvatske.

Ovaj predmet obuhvatit će temeljna opća nomotehnička pitanja. Izvodit će se kao izborni, a sastojat će se od predavanja i vježbi.

Oblici provođenja nastave, način sudjelovanja polaznika u provedbi predmeta i način provjere znanja

Nastava će se odvijati u obliku predavanja i vježbi.

Predavanja će biti povezana s obradom i analizom konkretnih zakona i drugih propisa.

U okviru vježbi polaznici će imati zadaću samostalno izrađivati nacрте zakona i drugih propisa, po dijelovima. Provjera znanja i stečenih vještina za svakog pojedinog polaznika provodit će se tijekom cijelog nastave.

Zbog osobitosti sadržaja nastavnog programa, odnosno posebnog načina usvajanja i provjere potrebnih znanja i vještina, nazočnost polaznika studija na svim oblicima nastave bit će obavezna. Od polaznika se očekuje aktivno sudjelovanje i kontinuirani rad, te ispunjavanje zadanih zadaća koje će se naknadno provjeravati.

E: Literatura

Obvezna za polaganje ispita

- Borković, Ivo: Postupak i tehnika izrade pravnih propisa, Informator, Zagreb, 1985.
- Vuković, Mihajlo/ Vuković, Đuro: Znanost o izradi pravnih propisa: Nomotehnika, 3. dop. i ispr. izd., Informator, Zagreb, 1981.

Dopunska (preporučena)

- Gatarić, Đuro: Stvaranje prava, Pravni fakultet Zagreb - Pravni fakultet Banja Luka, 1991. (dijelovi)
- Ivančević, Velimir: Nomotehnika: Ogledi, Narodne novine-Pravni fakultet u Zagrebu, Zagreb, 1988.
- Miličić, Vjekoslav: Metodologija prava - Nomotehnika, Sveučilišna tiskara, Zagreb, 1998.

F. Način polaganja ispita:

Ispit će se sastojati od dva dijela: ispitnog testa u pisanom obliku i usmenog razgovora s ispitanikom.

U prvom dijelu ispita polaznici će imati zadaću izraditi jedan ili više dijelova nacрта zakona, odnosno drugog propisa, te odgovoriti na postavljena pitanja vezana uz pravila koja su pri izradi konkretnog nacрта primijenili.

Na usmenom dijelu ispita provjeravat će se stupanj usvojenog teorijskog znanja iz područja obuhvaćenog nastavnim programom.

Pri ocjeni uspjeha u obzir će se uzimati i cjelokupno zalaganje i aktivnost polaznika studija tijekom održavanja nastave, kao i ocjene koje je polaznik dobio iz pisanog rada i vježbi.

G. Način praćenja kvalitete i uspješnosto izvedbe predmeta

Temeljem studentskih evaluacija i ocjene uspješnosti studenata na ispitu, nastava će se kontinuirano usavršavati.

CIVILNO DRUŠTVO

Nositelj kolegija: prof. dr. sc. Gojko Bežovan

Broj sati: 15 (5 ECTS bodova)

Okvirni sadržaj predmeta:

Povijesni razvitak civilnog društva

Pojmovna analiza civilnog društva, neprofitni sektor, nevladine organizacije, volonterski sektor, filantropija, opće dobro

Udruge, zaklade, privatne ustanove, zadruge

Osnivanje i registracija udruga, zaklada i privatnih ustanova

Zakonski okvir djelovanja udruga, zaklada i privatnih ustanova

Porezni status neprofitnih organizacija

Uloga organizacija civilnog društva u javnim politikama

Razvoj organizacija civilnog društva u Hrvatskoj: struktura, okolina, vrednote, utjecaj

Rezultati novih istraživanja- Indeks civilnog društva u Hrvatskoj

Suradnja socijalnih organizacija civilnog društva i države- kombinirani model socijalne politike, načelo supsidijarnosti, solidarnost, dobra vladavina

Uloga civilnog društva u procesu decentralizacije, samoorganizacije i samoregulacije

Praksa Europske unije u poticanju razvoja civilnog društva, globalno civilno društvo

RAZVIJANJE OPĆIH I SPECIFIČNIH KOMPETENCIJA (znanja i vještina)

Razumijevanje osnovnih pojmova kojima se opisuje civilno društvo.

Razumijevanje zakonskog okvira osnivanja i djelovanja organizacija civilnog društva i njihov povoljni porezni status.

Informacije o ulozi organizacija civilnog društva u javnim politikama i u modernim socijalnim državama, te vrednovanje utjecaja civilnog društva.

Poznavanje razina razvijenosti i problema organizacija civilnog društva u Hrvatskoj.

Vještina zagovaranja razvoja organizacija civilnog društva te osposobljavanje za implementaciju projekata razvoja civilnog društva.

OBLICI PROVOĐENJE NASTAVE I NAČIN PROVJERE ZNANJA:

Predavanja, provjera znanja pismeni ispit , esej kao ispit ili usmeni ispit.

POPIS LITERATURE POTREBAN ZA STUDIJ I POLAGANJE ISPITA:

Bežovan, G. (2004.) Civilno društvo, Nakladni zavod Globus, Zagreb.

Platforma europskih socijalnih organizacija civilnog društva, Revija za socijalnu politiku, 3-4, 2002. (321-342).

Howard, M. M. (2003) The Weakness of Civil Society in Post-Communist Europe. Cambridge: Cambridge University Press.

POPIS LITERATURE KOJA SE PREPORUČUJE KAO DOPUNSKA:

Williamson, A. (2001.) Novi modeli upravljanja u Irskoj: Europska unija i uključenost neprofitnog sektora i sektora zajednice u multidimenzionalnom razvoju partnerstva u 90-im godinama 20. stoljeća, Revija za socijalnu politiku, 2: 195-208.

Zimmer, A., P. Eckhard (eds.) (2004.) Future of Civil Society- Making Central European Nonprofit-Organisations Work, Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften.

Post, R. C., Resenblum, N. J. (2002.) Civil Society and Government, Princeton, Oxford: Princeton University Press.

NAČIN POLAGANJA ISPITA:

Pismeni/usmeni

NAČIN PRAĆENJA KVALITETE I USPJEŠNOSTI IZVEDBE PREDMETA:

Na kolegija provoditi evaluaciju nastave evaluacijskim upitnikom. Uvažiti prijedloge i primjedbe studenata. Kvalitetu nastave poboljšavati u skladu s novim trendovima u praksi.